Balassa-Gyarmat, 1895. április 14. 15. szám XXIII. évfolyam.

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár: Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr. Egyes szám ára: 10 krajczár. Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamátiók és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére s a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemény a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések árszabály szerint számittatnak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek. Bélyeg minden egyes beigtatásnál külön 30 kr. Nyilttér petit sora: 20 kr.

Alleluja!

Ez örömkiáltás tölti be az egész keresztény világot.

És mennyi öröm, mennyi hit, mennyi remény ez egyetlen szóban!

De nem csoda. Hisz a halhatatlanság győzelmi dala ez, a mulandóság, az enyészet, a halál felett. Nincs hang, mely hatalmasabb, kellemesebb rezgésbe hozná a szív ama húrjait, melyeken a halhatatlanság s a boldogság reménye játszik.

És miért? Mert az ember legszebb, legfőbb vágyaival kedvesen hangzó harmóniát képez. Az ember t. i. pillanatnyi léttel bir az *örök*-szó fogalmához képest; mégis mindig szeretne élni; egy *napos virág* csupán, és mégis hervadhatatlan óhajt lenni; élete olyan, mint a szélnek kitett pislogó mécs, és szivében a halhatatlanság csiráit hordja.

Oly igazság ez, melyet tagadni lehet, de megczáfolni soha!

Még azok is, kik tagadják elvben, tetteikben hódolnak az igazságnak. Vagy ha a halállal mindennek vége, miért iparkodik tehát egyik nevét, hatalmát, dicsőségét megörökiteni? másik tudománya, művei által magát halhatatlanitani? A harmadik kincse-, gazdagsága-, szépsége vagy szerelmében örökké fennmaradni? Miért van az, hogy az ember, féllábbal a sirban is a halhatatlanságról álmodik? Mert sejti, sőt reméli, hogy rá nézve a halál csak alagút, melynek végén örök fény dereng, örök alleluja zeng!

És e hit nemcsak a multban termett szép gyümölcsöket, de a jelenben is tengernyi keserűség megédesitője.

El tehát veletek farizeusok! kik, mert remegtek sejtelmétől, másokat is meg akartok fosztani örömétől. Elődeitek pénzzel, ti pedig hamis s szivtelen tudományokkal akarjátok a nép ajkán elfojtani e vigasztaló szót: „alleluja!“ Ne feledjétek, hogy milliók és milliók szenvedéseinek sötét éjjelén ez az egyedüli vigasz-sugár! Ha ezt kioltjátok, mivel pótoljátok?

El veletek, ti Heródesek! kik az igazságból csúfot üztök. Tudjátok meg, hogy a letiport és kigúnyolt igazság lesz egykor birátok!

El veletek ti uj Pilátusok! kik érzitek bár az igazságot, de nincs bátorságtok azt kimondani, annak védelmére is kelni; mert szivetek az önérdek rozsdája fogja; kik még az Isten oltárán is azért raktok tüzet, hogy nála megmelegedhessetek.

El veletek! Hiszen nektek köszönhetjük, hogy már is hervadóban a szabadság zöld fája, kihalóban a jellemek nagysága, pusztulóban a felebaráti és hazaszeretet oltára. Vastag realismustok legázolja az eszmény szép és gyöngéd virágait; szivetek nem tud lelkesülni csak az arany csillogásán, vagy az örömpohár csengésén.

Oh te szegény szív! mely arra volnál hivatva, hogy az ész világító fényének melegséget kölcsönözz, utain virágokat fakaszsz, mint szánlak téged?!

Arra vagy kárhoztatva, hogy hideg sirboltta légy, melyben önön szülötteid: a nemesebb érzelmek a halottak; s hogy fól ne támadhassanak, követ is hengeritenek rád, az önzés kövét.

Üdvözlünk azért téged feltámadás hajnala!

Köszöntünk halhatatlanság fényes angyala!

Ó jöjj, szállj le a földre! S miként egykor a Megváltó sirjáról a követ, úgy távolitsd el a szivek ajtajától az önérdeket.

Jöjj te is: kegyes mentő! hazánk fölött örködő szép Génius! Rázzd fel az alvó lekiismeretet; támaszd fel a kihalt nemesebb érzelmeket, hogy az egész haza alleluját zengjen dicső őseinek a méltó unokákban!

A húsvét kérdése az I. és II. században.

Közli: Dr. Kossaczky Arnold.

II.

Következmények.

A kérdés megoldatlan maradt s mindinkább elmérgesedett — különösen Sagarisnak, a Lycus mellett fekvő Laodicea püspökének elhunytával, aki L. Sergius Paullus proconsulsága alatt 165 körül szenvedett vértanúi halált (Méliton Eusebnál IV. XXVI. 3.) — és pedig majdnem a húsvét ünnepén (Polycrates levele Eusnél V. 24.). A pásztoruktól megfosztott hívek közt áldatlan vita tört ki. Hogy ezt megszüntesse, Méliton, Sardes prófétai hirű püspöke (St. Jeromos De viris ill. 24 c.), kinek Origines tollára való müveit a kor szelleme lengi át s aggódó gonddal megirt bonczoló és vitázó iratait általános csodálattal olvasták, lépett ki a küzdtérre. Megirta levelét a laodiceabeli hivekhez, melyben a Nisan 14-iki hagyomány mellett tört lándzsát. A kiáltó szó nem hangzott el eredménytelenül; az ázsiai egyház jelesei, közöttük egy Thraseas, egy Papirius, mindannyian a conservativ nézet mellett emelték fel intő, hívó szavukat s utánuk az ebioniták, a montanisták, a lelkiismeret e hirhedt lovagjai, nemkülönben (Epiphan L. 1., Zonaras: In Canones p. 78.)

De már Apollinaris, Hieropolisnak fénylő csillaga az ellenkező nézet mellett szólalt fel s Nisan 14-ikét, mint a judaismusnak maradványát — János evangyéliomára támaszkodva — elvetette s Róma s ezzel a nyugat mellé csatlakozott, mely az egyptomi kivonulás emlékünnepének helyébe a feltámadás emlékünnepét tevé, hogy ezzel is a múltat kövesse, mely az ős semita *paschát*, a tavasz-ünnepélyt, a kivonulás ünnepével cserélte fel.

A levélváltás nagy arányokat öltött, úgy annyira, hogy Eusebios, midőn a kérdést feldolgozta, müvében óriási anyag felett rendelkezhetett. Ott feküdtek előtte: a palestinai zsinatnak synodalis levele, melyet caesareai Theophylos és jeruzsálemi Narcissus irtak alá; a római synodusnak Victor által ellenjegyzett levele, az Ireneus által képviselt gall-egyházaknak levele, a pontusi püspököknek levelei, corinthusi Bacchyllesnek levele s egyéb levelek. E levelek között a legélesebb, a legjellemzőbb mindenesetre az ephesusi püspöknek, az agg Polycratesnek levele, melyet a mozgalom élén álló Victorhoz intézett. A levél tartalma oly élénk világot vet az ázsiai püspökök gondolkozására s annyira jellemző, hogy annak közlése nélkül ismertetésem teljesen hiányos lenne. (Euseb. V. XXIV. s kör.)

«A hagyománynak, melyhez mit sem adunk, melytől mit sem veszünk el, hívei mi vagyunk. — Itt Ázsiában nyugosznak a nagy alapítók, kik újra életre fognak kelni ama napon, melyen eljövend az Úr; e napon, melyen dicsőségtől övezve száll le az égből, hogy feltámaszsza a szenteket; Fülöpöt, aki a tizenkét apostol között foglalt helyet, aki Hierapolisban nyugszik örök álmot két leányával együtt, akik megőrizték szűzességöket, nem is említve ama másik leányát, aki a szentlélek szabályai szerint élt s Ephesusban nyugszik; azután Jánost, kinek feje az Úr kebelén nyugodott, a *petalont* viselte, főpap, vértanú és hitoktató vala s aki szintén Ephesusban fekszik; majd Polycarpot, Smyrna püspökét és vértanút; — Thraseast, Eumenia püspökét és vértanút, kit Smyrnában temettek el. Minek említsem Sagarist, a martyrt, ki Laodiceában pihen és a boldogult Papiriust, Melitont, a szent eunuchot (azaz coelibatusban élőt, Athenag. 33. Alex. Kelemen: *Strom.* III. 13., *Coustit. apost.* VIII. 10., Tertulian *De cultu femin.* II. 9.), ki mindenben a sz. Lélek szabályai szerint élt s Sardesban nyugszik, várva a mennyei hívó szóznatot, mely halottaiból feltámasztja majd! — E férfiak mind a tizennegyedik napon ünnepelték a húsvétot az evangyéliom szerint, mitsem változtatva s a hit szabályait követve mindenkoron. — És én, magam is azonképen cseleksze, én Polycrates, a legkisebb mindnyájatok között, hűnek maradva hagyományaihoz őseimnek, kik közül néhányan mestereim valának, (mert családomból hét püspök került ki, én vagyok a nyolczadik.) — E tiszteletre méltó ősök mindnyájan azt a napot ünnepelték, melyen a nép nem használt többé kovászt. Én tehát testvéreim, ki hatvanöt évet éltem az Úrban, ki az egész világ testvéreivel állottam összeköttetésben, ki eleitől végig elolvastam a szent Irást, bizonyára nem fogom elveszteni fejemet, bármiként igyekeznek is reám ijesztení. — Nálamnál nagyobbak mondották már: «Jobb engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek» . . . Felsorolhatnám az itt egybegyült püspököket, kiket kivánságtokra egybehivtam; ha leírnám neveiket, hosszú sor telne ki abból. — Mindnyájan eljöttek hozzám szegény nyomorúlthoz, magukévá tették levelemet, jól tudva, hogy nem hiába viselek már fehér hajat ősz fejemen s meglévén győződve arról, hogy mindazt, amit teszek, a mi Urunkban Jézus Krisztusban teszem.»

Róma püspöki székén nem ült már a levél vételekor a türelmes s körültekintő Anicetus, hanem a heves és erőszakos Victor. A levél vétele után oly tettre ragadtatta magát, mely a II. században hallatlan számba ment s az egyházban a szakadást előidézni nagyon is alkalmas volt. Decretumot bocsátott ki, melyben Ázsia egyházait kiátkozza, számüzi a keresztyén kötelékből, pusztán azért, mert nem adták fel traditióikat a római fegyelem előtt és mert elődeiknek az apostolok, az evangyélium által megszentelt hagyományaihoz ragaszkodtak. De egy nagy püspök, kit Jézusnak igaz szelleme lengett át, Ireneus, a «béke embere» közbelépett s intő szavaival megakadályozta, hogy a jövendőnek sorsát kezében tartó isteni intézmény kettészakadjon s önmagát emészsze fel. Tollat ragadott s a következő levelet intézte Victorhoz:

«Igaz, a püspökök, kik Sótér előtt állottak az egyház élén, melyet te kormányozol, Pius, Hyginus, Telophoros, Xystus, nem tartották meg a zsidó húsvétet s annak megülését környezetűknek sem engedték meg. — De, bár magok nem tartották is meg azt, legalább fentartották a békét az egyháztagokkal, kik azt megünnepelték, habár ez ünneplés olyanok között, kik az ünnepet nem így ülték meg, a legélesebb ellentét gyanánt ritt is ki. — Soha senkit sem utasitottak el ez okból, ellenkezőleg: elődeid, kik — ismétlem — az ünnepet meg nem tartották, megküldötték az eucharistiát az ünnepet megülő egyházak fejedelmeinek is. — És a midőn a boldogult Polycarp eljött Rómába Anicetushoz, mindketten első sorban is békecsókot váltottak; volt közöttük némi csekély eltérés; e pontra nézve azonban nem tört ki közöttük semmi viszály. — Mert sem Anicetus nem tett kisérletet arra, hogy Policarpot oly gyakorlat felhagyására birja, melyet mindig megtartott s amelyet még azon időből őrzött meg, midőn Jánossal, az Úrnak tanitványával és a többi apostolokkal élt együtt; sem Polycarp nem óhajtotta eltántoritani Anicetust, ki azzal állt elő, hogy elődeinek szokásaihoz hűnek maradnia kell. — Így állván a dolgok, együtt áldoztak mind a ketten és a templomban Anicetus Polycarpnak engedte át az eucharistia megáldását, hogy megtisztelje őt. — Így váltak el azután egymástól teljes békében és ki lett mondva, hogy az ünnepet megtartók és az ünnepet meg nem tartók egyaránt teljes összhangban állanak az egyetemes egyházzal».

A hatalmas intő szó megtermé gyümölcsét, Victor visszavonta a decretumot, a keserűség hullámai elsimultak; a «béke embere» által hangoztatott «egyetemes egyház» varázserővel bírt s egygyé tette a vitázókat a szeretetben. A *Philosophamena* szerzője (VIII. 5., 18.) a 14-ik napot pártolókat az eretnekek közé sorolja ugyan, de már pusztán «vitázó és tudatlan embereknek» nevezi őket. — A római gyakorlat mindinkább tért hódít s elvégre győzelmet arat. Anicetus szelleme bizonyára megreszketett örömében, midőn az általa alkalmazott türelem nyerte el a győzelmi babért.

A kérdést elvégre a niceai zsinat vágta ketté, midőn a római gyakorlatot emelte törvénynyé.

A feltámadás ünnepe azon vasárnap, mely a tavaszi éjegyent követő holdtöltével összeesik, avagy ezutánra közvetlenül következik, a megelőző péntek a passionak, a csütörtök pedig az úrvacsora emlékének ünnepe.

A régi hagyománynak védelmezői, kik Jánost, Fülöpöt, Polycarpot, Melitont követtek, arra ébredtek egy szép napon, hogy hűségök kirekesztette őket az

Tavaszi bükköny, arankamentes lóhere s luczerna jutányos árban kapható:

FELEDI IGNÁCZNÁL BALASSA-GYARMATON,

AZ „ADRIAI BIZTOSITÓ TÁRSULAT“ FŐÜGYNÖKSÉGÉNÉL.

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

egyházból s a babérkoszorú helyett gánesot kaptak jutalmul s e naptól kezdve nem voltak egyebek, mint eretnekek, *quatordecimanusok.*

Külö ben igy van ez már itt e földön; a hűség, a magasztos kitartás nagy ritkán arat sikert. Fülöpnek és Jánosnak, akiknek sirhantjai zárókövei képezik az apostoli kornak, melynél derültebbet szelidebbet s zenithjén az isteni szeretet sugárözönével fényesebbet nem látott a világ, gyönge fogalmuk sem volt az emberiség történetében rendszerint ismétlődő ama sajátszerű tünemény felől, hogy a legerőteljesebb tan, a legmagasztosabb eszme, a legszárnyalóbb gondolat, a gyarlóságoknak hódoló tanitványok kezében csakhamar oly alakot ölt, melyen megvan tépve, megvan szaggatva az ős köntös s a kit az teljesen a háttérbe szorit s akit haeresiarchosnak tart, az épen a gondolat szülőatyja — a mester. — Una feroce forsa possiede il mondo, e fa chiamarsi diritto»!

A vaskorona-rend és annak lovagjai.

Közli: Pongrácz Elemér.

(Vége.)

Schober Károly m. kir. honvéd-tábornok hadbiró, Szily Kálmán, akadémiai főtitkár, Haller Károly kolozsvári egyet. tanár, Ludvigh János, Török Ferencz altábornagy, a csendőrség felügyelője, Hollbein Ferencz ny. altáb., Gáll József, Bach Ede táb., Badeni gr. v. b. t. t. Galiczia helytartója, Dubsky táb., Krancz József min. tan., Grósz Lipót min. tan., Ibrahimbegovič bég, Banjaluka polgármestere, Görgey A. altáb. Tornay Béla min tan., Hoffman Pál ny. egyet. tanár, Hanzély János kir. tan., Máday Izidor min. tan. Wlassich Antal ny. törvszéki elnök, Barabás Miklós festő, *mádi Kovách György* altáb. kassai hadtestparancsnok (1883.) Berczik Árpád min. tan. iró, Péchy Imre min. tan. az államnyomda igazgatója, Beke Antal kanonok, Duka Tivadar az akadémia tagja, Kelemen Móricz dr. curiai biró, Barcs Ferencz erdélyi egyh. megy. nagyprépost, Bóné Géza cs. és kir. kamarás, Havrenek József, Székes-Fehérvár polgármestere, Zsoldos Ferencz táb., Csatáry Lajos dr., *Chorinszky Igó gróf,* felső-szemerédi földbirtokos (1883.), Bókay János dr., Rupp Imre, Bárczy István min. tan., Szvetics József altáb., Simon Ödön kir. tan., Sopronmegye főispánja, br. Bánffy Ádám, Hauszmann Alajos-építész és a Politechnicum tanára (1884.), Gerlóczy Károly fővárosi alpolgármester, Durmann Antal táb., Lotz Károly akad. festő, Gebhardt Lajos dr., Glänzenstein Béla, a kiállitás igazgatója, Kvassay Jenő min. tan., Ludvigh Gyula államvasuti igazgató, Zsolnay V. gyáros, Kilényi Húgó min. tan., Haas Fülöp lov. szőnyeg-gyáros, Mudrony Soma, Mendl István (1885.), Kuncz Péter min. tan., Ujfalussy Sándor, Szatmárvmegye főispánja, Konkoly-Thege Miklós, Andrássy Gyula nyug. altáb., Hild Gyula, Pacor Kálmán, Klobučar, gr. Schönfeld Miksa tábornokok, Schneiger Márton, az izr. hitközség elnöke, Pókay János, Stransky Károly, Sztankovics altábornagyok, Wojnalovits S. ezredes, Ormós Péter v. alispán, Imre Sándor ny. egy. tan., Kánitz János ezredes (1886.), br. Ambrózy Béla orsz. képviselő, Korponay Ágost, Szepesmegye v. alispánja, br. Földváry István táb., Bernolák Károly táb., Georgevits György ny. altáb., Holdházy János apát-kanonok (1887.), Simonffy Imre Debreczen sz. k. v. polgármestere, Zoltán Elek táb. a honvéd-lovasság felügy., Degen Gusztáv orsz. képv., Thurn-Taxis herczeg, ezredes, lov. Lucam Károly bécsi bankigazgató, Giesl A. alezredes, Kasics Péter min. tan., Fluger Károly orsz. képv., *Blencz Vilmos* ny. vezérhadbiztos (1889.), Dell'Adami Géza fregatta-kapitány, Reiszig Edo belügyminist. államtitkár (1889.), Pápay Sándor táb., *Cselka Nándor* budapesti érseki helynök cz. t. kanonok, Clair Gyula táb., Rácz György min. tan., Moklin Imre ügyvéd, Hanskarl Sándor tábornok-hadbiró, Meskó Sándor, Csanádmegye alispánja, *Palkovics József* táb., Jablánczy S. táb., Rohonczy György táb., Gombár Tivadar ügyvéd, Kotz táb., Deschán Achill, Temesmegye alispánja, Telbisz Károly, Temesvár sz. kir. v. polgármestere, Patay András csendőr-ezredes, Say Győző altáb., Tóth Béla ezredes, Túróczy Adolf min. tan. vámházi főigazgató, Barcsay Kálmán orsz. képv., *Laky Károly* cs. és kir. kamarás, ny. ezredes (hontmegyei földbirtokos), Kvassay István tengerészeti min. tan., Vörös László min. tan., Tanfi Gusztáv ny. oszt. tan., Lánczy Leo orsz. képv., a keresk. bank igazg., Sárközy Aurél, Komárom főispánja, Popovics Sándor pénzügymin. oszt. tan., *Farbaky István* orsz. képviselő, Jekelfalussy Lajos ezredes, Sal Ferencz, Nagyvárad sz. k. v. polgármestere, Biró Pál min. tan., Crausz István, Nyitramegye alispánja, Jurkovics Miklós, Pozsegavármegye főispánja (1892.), Márkus Sándor min. tan., Stesser György csendőr-ezredes, Zajnay János nagyváradi kanonok, Bogdánffy Ferencz, a m. kir. honv.-min. segédhiv. igazg., Bössányi László v. orsz. képv., Gyarmathy Miklós, Kolozsmegye alispánja, Kohl Medard primási titkár (a herczegprimás életének megmentéséért kapta 1893-ban), Albach Géza kir. tanácsos, Kolozsvár polgármestere, Halassi Pál ezredes, Kollerfy Mihály min. oszt. tanácsos, Bertha Sándor zeneszerző, Beck Nándor bank-igazgató Szombathely Győző, Komárommegye volt alispánja, Schlippenbach István gr. tábornok, Kovács Ferencz, maros-vásárhelyi apát-plebános, Knorr Alajos kir. táblabiró, *Berks Róbert* lov. a hodrusbányai bányák igazgatója, Kovácsy Sándor min. oszt. tan., Hollysy Jusztinián benedekrendi-apát, Tóth Imre, Mosonmegye alispánja (1893.), Raschka János, m. kir. póstaigazgató, Fodor József egyet. tanár, Purjesz Zsigmond egyet. tanár, Vértesy Géza, min. oszt. tan., Holub Emil dr. (a hires Afrika-utazó), Darvassy Endre kir. tan., pénzügyigazgató, Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő, Kálmán Frigyes, Orgonás Zsigmond és Tóth József ezredesek, *Scitovszky János,* Nógrádvármegye alispánja, Lévay József, Borsodmegye alispánja és jeles költő, Lestár Péter Kecskemét sz. kir. város polgármestere.

A külföldik közül birják a nagykereszttet: Nasimow, Glinka-Mevrin, Urussow, Menschikow orosz tábornokok, kik mind *1849.* óta viselik a rendjelet, reánk magyarokra nézve gyászos emlékű érdemek jutalmául nyerve el azt. Továbbá: Bismarck herczeg, Németország volt kanczellárja (1853.), I. Nikita, Montenegro fejedelme (1865.) Bratiano v. román ministerelnök (1876.), Hsü-Ching-Cheng chinai nagykövet (1888.). A rend II. osztályát *1849. és 1850-ik* években 20 még élő orosz főtiszt és államférfi nerte el. Valamint: Kaulbersz br. az ismert orosz tábornok (1879.), Galimberti pápai nuntius, Yamaguchi Masasada a japáni császár fővadászmestere; a III-ik osztályú rendet *1849-ben* számos *orosz* kapta, jól tudjuk miért? Igy a többi között: Kupapitski orosz főtisztviselő és Galitzin herczeg, kik azóta már ismert nevek Európában; Oxenstierne gr. svéd kapitány.

— — — — — — — — — — — —

Sok jeles ember, sok kitünő hazafi van az itt felsoroltak között. Az uralkodó kitüntetésére érdemesek. De a rendjeltulajdonosok statisztikájából is lehet — tanulni. Nézze régig bárki névről-névre a rend összes tulajdonosait s arra a meggyőződésre kell jutnia, hogy a *hasonló* érdemek — jutalmazása a polgári életben a — *kis*-keresztttel, a katonai státusban lévőknél azonban a — *nagy*-keresztttel történik. *P. E.*

A szécsényvidéki gazdasági egyesület f. é. április 7-én csakugyan megtartotta felosztó közgyülését. A tizenhat éves nem diesztelen, sőt a vidékre a mezőgazdaság több ágában áldásos fenállás emlékei által meghatva terjesztette elő Kriváczy Antal elnöklő első alelnök a mai közgyülés tárgyát a jelenvolt alapitó tagoknak, kiknek sorát a rendes tagok buzgó kis csapata egészitette ki, — e tárgy az egylet jelen alakjában való megszünésének vegérvényes kimondása, illetve a megyei gazdasági egyesülettel való egyesüles helyben hagyása.

Elnök a legközelebbi közgyülésen és a két egyesület küldöttségei által azt megelőzőleg tartott értekezleten történt megállapodások előadása után, (melyek szerint a szécsényvidéki gazdasági egylet jelen alakjában megszünik, s kimutatott összes vagyonát a Nógrádmegyei gazdasági egyesület rendelkezésere bocsátván, azzal oly modon egyesül, hogy alapito tagjai ott is, az eredeti alapitókkal egyenjogu tagok lesznek, a rendes tagok pedig ott folytathatják működésüket, — viszont a megyei egyesület az egylet összes terheit átveszi,) felteszi a kérdést: Kivánja-e a közgyülés, hogy a szécsényvidéki gazdasági egylet jelen alakjában való megszünése határozatilag kimondassék? Kivánja-e a közgyülés, hogy a megyei egyesülettel az ismert és most ismételt feltételek mellett leendő egyesülés határozatilag kimondassék? — Mindkét kérdés egyhangúlag igennel fogadtatván, azok értelmében a határozat kimondatott és egyletünk befejezte másfél évtizedes pályáját.

Ruszinkó Antal Szécsény nagyközség képviseleteben kijelenti, hogy a képviselőtestületi közgyülés bizottságot küldött ki a kerti telep, illetve az ojtványok megtekintésére, ezek jelentésétől tévén függővé a mult egyleti közgyülés amaz ajánlatának elfogadását, hogy a kerti terményeket és eszközöket becsárban megtartsa. A megszemlélésre április 10-ének délutáni 2 órája tüzetett ki s az ennél segédkező kertésznek, ki csak a mult év végéig huzott fizetést ezért és az ez évben teljesitett felügyeletért 25 frt jutalom szavaztatott meg.

Végül tekintettel arra, hogy az értekezleten kimutatott hátralékosok nagy része csakis azért nem fizette be tagdiját, mert rendes pénztárnok hiányában nem volt, aki a befizetési szorgalmazta volna, felkéretett Kriváczy Antal úr, hogy a számadások végleges megvizsgálása előtt, illetve az átadás tényleges eszközléseig a befizetendő tagdijakat elfogadni sziveskedjék, — a mire készenek nyilatkozván, köszönetet mondott a tagok szives megjeleneséért s reményét fejezve ki, hogy a tagtársaknak eddig összetartó eme szép kapocs — talán más alakban — jövőben is még összefüzend bennünket, az ülést berekesztette.

A nógrádi járás székhelykérdése.

(Vége.)

Igy tehát a t. czikkiró úr szerint, csakis a kir. aljegyző és bir. végrehajtó uraknak van tűrhető lakásuk. Úgy látszik, némileg ismerős a tereskei lakásviszonyokkal; csodáljuk, hogy a kir. telekkönyvvezető urat, a kir. joggyakornok urat, nemkülönben Vincze Sándor, Perényi Imre, Bölcsházy László és Csiba Pál hivatalnok urakat, valamint Varga János; börtönőr Makrai Péter és Zachar János bir. hivatalszolgákat illetőleg elhagyta emlékező tehetsége; kik pedig mindannyian jól, egészségesen nem is épen drága lakásokban laknak. E mellett még lakások üresen is állanak, tehát Tereskén nem hogy lakáshiány, de határozottan lakásbőség van; eltekintve attól, hogy mihelyt az állandósitás véglegesen kimondatik, azonnal amerikai módra épülnének a kényelmesebbnél kényelmesebb lakóházak.

Ide járul még Egressy Aladár nagybirtokos úr ama hazafias és fényes ajánlata, hogy nemesak átadja saját 10 helyiségből álló úri lakását a főszolgabiró úrnak v. bárki

TÁRCZA.

Ma és mindörökön.

(Husvétra.)

Ébred a természet,
A lélek is ébred:
Magasztos dalt rebeg
Ég, föld Istenének.

Keresztre feszitett
Isten-ember képe
Mint a nap fölragyog
Az ember keblébe'.

S a sirba, a hová
Letették szent testét:
Az ige hatalmát
Bele nem szögezték.

Az ige, az eszme
Szétárad és éled
Az egész világon,
Hol emberek élnek.

S megérti, megérzi
A kinek szive van,
Hogy a szent Szeretet
Örök, halhatatlan.

Föltámad! . . . Halála
Ninesen itt a földön.
Föltámad és éltet
Ma és mindörökön.

Kubányi Béla.

Egy est Mostarban.

Augusztus első napjaiban indultunk Mostarba, hová a bosnia—herczegovinai államvasút a Karst csodálatos alkotású sziklabástyái között röpit. Útközben a szél határozatlan irányú vitára adott alkalmat a fölött, vajjon Bora őnagysága és Scirocco úr harczából melyik került ki győztesen. Mert mig a Bora nyáron elviselhető, a Scirocco teljesen élvezhetetlenné teszi az ügyis 35—40 R. fokig emelkedő hőmérséket.

Délután 5 óra tájban tűnik föl a nyugodni készülő nap sugaraiban fürdő város ragyogó panorámája. Két oldalt kopasz Karst-hegyek, közöttük a szikladarabokat hengergető Narenta vize, melynek partjait szőlő, dió-, fügefa, granátalma, dohány borítja. Megerődített kaszárnyák és lőportornyok vöröslő cseréptetteje fölött belátni a városba. Az a benyomás, melyet e város első pillanatra tesz az emberre, az elbájol. Karcsú minarettek lapos kupolájú moscheák oldalán, keresztény templomok tornyai, a mohamedánok palakövekkel födött házai között európai stilű épületek, a barna hárikók szomszédságában vakitó fehérre meszelt modern lakházak, részben beárnyékolva a fügefa széles levelei által — ehhez véve még a ragyogó kék eget, amilyet csak Itáliában látni, a karsztok szürke tetőit, a nyugvó nap aranysugarait, a völgyek buja zöldjét — ez együttvéve oly képet ad, mely az olasz festők ecsetjére méltó.

A vonat megállt, kiszálltunk s kellemes meglepetésünkre szolgált konstatálnunk, hogy a két ellenfél: Bora és Scirocco Borina kisasszony kizárólagos rendelkezésére bocsátották a harczteret.

Az állomástól néhány percznyire eső „Narenta-szálló"-ban fogadtunk lakást, melynek úgy kényelmes szobái, mint tisztasága, igen jó étterme s olcsósága jó nevet szereznek a kormánynak (mert a szálló kincstári).

Kellőképen lerázván magunkról az út porát, miközben egy pillantást vetünk az erkélyről a parkba, hol cziprus-, thujabokrok, platán- és tulipánfák között vidám szökőkút csörgedez, sétát teszünk a városban.

A nap épen lenyugodott, kellemes esti szellő hüsiti a levegőt. Kelet felől feltünik a Mars, melyet a gőzkör holmi kis pásztortűz nagyságúvá tesz. A hold most kezd vérvörösen kibújni a hegyek mögül.

Szép modern vashid köti össze a Narenta partjait; — e hidon túl kezdődik a város. Sajátszerű utczába jutunk. Nem a keleti városokat jellemző bazárszerű helyre — ez a város másik részében fekszik — hanem oly utczába, mely a déli olasz, vagy spanyol utczákat juttatja eszünkbe. Hosszú kőfalak kötik össze az egyes házakat, melyeknek kifelé vagy nincs, vagy csak egy kicsiny ablaka van. A másik pillanatban mohamedán ház elé jutunk, melyet könnyű fölismerni arról, hogy emeleti része szélesebb földszintjénél s utczára nyiló ablakai rácsokkal vannak ödve. Majd török kávéház elé érünk; benne a földön ülő mohamedánok szürcsölik a kávét, ajtaja előtt guzlát, tamburicát pengető hercegovcok guggolnak. Az utczán festői öltözetű nép: turbános mohamedánok lebegő kaftánokkal, fezes hercegovcok, lefátyolozott mohamedán nők, bő nadrágos spanyol zsidó lányok, kiknek fején pompásan áll az alacsony fezz, jó illatú cigarettet füstölő bakáink, kiknek az oldalán fityegő kurta Mannlicher-szuronyokat is bosnyák késeknek nézné az ember, európai divatú ruhákban járó hivatalnokok — még czilinder-kalapot is láttunk — ez együtt keletnek és nyugatnak oly sajátságos vegyületét nyujtja, amilyet talán sehol másütt nem látni. Az utcza zajába, a kenyérárús furcsa kiabálásába valami ismerős hang vegyül . . . egy elnyütt verkli melancholikus szuszogása. A hallható hangokból a nóta is kivehető:

Zöld a kökény, majd megkékül
Nem vagyok szerető nélkül stb.

Közelebb érve, látjuk, hogy ismerős csárdásunkra egy panorama-bódé szomszédságában mint járja egy ringlspiel a . . . keringőt. Tarka ruhás hercegovcokkal, törökökkel telt ringlspielt sem lát az ember mindenütt.

Tovább haladva, ismét ama nyugati jellegű hosszú kőfalak közt vezet az út, de a házak közé ékelt törökcsemető csakhamar keletre hoz vissza. A derék muzulmánok granátbokrok árnyékában nyugosszák örök álmaikat — vagy a Korán nyelvén: élvezik tovább a háremélet gyönyöreit. A cicádék csirpelése is úgy tünik föl, mint egy túlvilági muzsika, mely egy hárem belsejéből finoman átszűródve jut füleinkbe. A sirköveken jól fölismerhető, vajon az elköltözött férfi volt-e, vagy nő. A férfiak sirja fölé turbánban végződő kő van állitva.

Ez érdekes út ismét a Narenta vizéhez vezet. Kiálló szikladarabok, melyeket a viz csöbörszerűen alámosott,

másnak; de ezenkivül hajlandó a kir. járásbirósági épülethez hasonló, alkalmas, modern hivatali helyiségeket emelni a közügynek.

Most forditsuk meg az érmet, mit látunk Rétságon? Kérdezzük: van-e lakása szeretve tisztelt főszolgabiránknak? Van-e illő főszolgabirói hivatal?

Mivel mi jól tudjuk tisztelt főbiránk és járásunk feje hol lakik; jól tudjuk, milyen helyiségben van a főszolgabirói hivatal; még jobban tudja ezt Rétság, tudják ezt az illetékes fölöttes hatóságok; de különben is ezen részben privát-ügyeket nem tartjuk a nyilvánosság elő tartozónak; mert a beavatottak úgy is tudják ezeket, másokat pedig nem érdekelhetnek; és épen azért jó lészen, ha Rétság előbb a maga háza előtt söpör, mielőtt elfáradva, Tereskére ér, olyasmit söpörni, a hol, a mi úgysem létezik.

„No" kérdezzük mi is: „ki lenne az ismét, ha a járás érdekét szivén viseli, ki szellemi fölényét és hatalmi befolyását a népek javára van hivatva forditani, hogy Tereskének ezen ajánlatát el-*ne*" fogadja.

Hiszen már magában ama lélekemelő körülmény, hogy Tereske önállóan, minden idegen segély, vagyis magyarán szólva: sem állami, sem megyei, sem járási, sem községi, sem közadakozás útján leendő megterheltetés, sem községi kölcsön útján képes a vármegyének, képes a nógrádi járásnak ezen ajándékot tenni s igy a ***közügyeknek ezen áldozatot*** hozni, mutatja, hogy csak egyedül és önmagában, önállóan ez életképes, mert külsegélyre nem szorul és csak is így lészen mindnyájunk óhaja: ***az összpontositás elérhető, olcsón, gyorsan és közmegterheltetés nélkül*** keresztül vihető.

Nemcsak Rétságnak, Tereskének szintén van államútja, van jó és rendben tartott viczinális útja, ide járul még az is, hogy a megyei és viczinális utak a megye székhelye B.-Gyarmat felé — tehát Tereske felé gravitálnak; — de ezen utak mellett nem szabad megfeledkeznünk a mai modern közlekedési eszközökről, sem a vasutakról.

Rétságnak legközelebbi állomása Vácz, ellenben Tereskének ide közel és Nógrádmegyében fekvő Dejtár, a mely Rétsághoz távol van; hiszen a b.-gyarmat—aszódi vasut ismét csak Tereskét érinti közelebbről, nem Rétságot; továbbá ha kiépül a verőczei vicinális szárnyvonal, ismét csakis Tereskét, nem Rétságot érinti, mert ezt elkerüli.

Tereskének is van póstája, távirdahivatalt azonnal fogunk felállitani, mihelyt az állandósitás ki lészen mondva.

Továbbá nem tudjuk, honnan meritette t. czikkiró úr hydrotechnikai ismereteit s ezzel azt, hogy Tereskének csak négy kútja van; ebből is egy közös, a hová az uraságok összes jármos és beverő marhái hajtatnak.

Talán ama egyetlen egy közkúthoz hajtatnak Huszár Károly úr ökrei a Kormosról, Egressy Aladár úr marhái a pusztáról avagy dr. Halász Ferencz és Pápa Zsigmond juhai a Demickről?? . . .

Risum teneatis amici!!. .

Egyébkint — úgy látszik — t. czikkiró úr minden „stratégiai" tudománya daczára nem volt a mult őszön, a hallatlan aszályos időben megtartott hadgyakorlatok vezetőségének vezérkarában alkalmazva vagy tanácsa nem találtatott elfogadhatónak, sem helyi ismeretei beigazoltaknak, mert a vezérkar épen Tereske 33 kutjának vizbősége miatt ezen helységben helyezett el 1 ezred lovasságot, 4 üteg ágyút, 1 ezred gyalogságot és 1 zászlóalj bosnyákot, mindezen tábori csapatok jelentékeny hadi trainjét.

De nem is értjük: miért nézi a t. czikkező a hivatalnokokat oly iszonyú, még ezen csapatoknál is nagyobb vizbőséget igénylőknek, hiszen akkor legalkalmasabb volna Bánk v. Diós-Jenő székhelyül és nem értjük, miért akarja Tereskét ezen nem létező vizhiány miatt életerőtől, a nagyfontosságú m. kir. járásbiróságtól megfosztani.

Továbbá ott is már elhagyta emlékező tehetsége, hogy Tereskének ha nincs is vize, de van takarékpénztára, van három fényes, városba is beillő vendéglője.

Igaz, Tereskének nincsen séta-helye, de az is meg lesz még e nyáron; noha erre itt nagy szükség nincsen, nem is lészen soha; mert oly kellemes helyen fekszik, fasorokkal szegélyzett útjai vannak, hogy nincs ha van fásitva határa, hogy a szent igazság kiszolgáltatásában kifáradt Themis papjai nem maradnak úgy sem bent a faluban, de ki kivánkoznak a nagy és szabad természet fás és árnyékdús ölébe üdülni és uj erőket gyűjteni; holott Rétságon a letarolt árkos-dombos határban még ezen szerény élvezettől is meglennének fosztva a hivatalnokok.

Tény az is, hogy Tereske a járás szélén fekszik; tény az is, mint maga a czikkiró is oly kegyes beismerni, hogy Rétság sem a járás középpontja, hanem F.-Petény.

Ha most megnézzük jól Nógrádvármegye térképét akár szemüveggel, akár a nélkül, meg kell győződnünk, hogy a nógrádi járás egy körnek fele, ha ezen körnek felét gondolatban kiegészitjük, kapunk oly kört, a melynek Tereske a középpontja, tehát igy geometriailag is Tereske a járás közepe.

De vegyük úgy a térképet, a mint van; Tereske a félkör átmérőjének középpontján fekszik, tehát ezen félkörnek ide — Tereskére — összpontosulnak sugarai, vagyis Tereskét oly központnak kell vennünk a járásban, a mely valamennyi községet egymáshoz viszonyitva, Tereske fekszik legközelebb valamennyi községhez és igy Tereske tudva azt, hogy a perlekedés legdrágább a végrehajtás stádiumában a legolcsóbb végrehajtási középpont az egész járásban, tekintve a végrehajtói fuvarköltségeket és ügyvédi dijakat.

Legfontosabb azonban ama számtani érve t. czikkirónak, a mely a számok ügyes arithmetikai csoportositásán alapul, illetve alapulna; föltéve: ha ezen számadatok helyesek volnának; csak hogy azok tévesen vannak összeállitva.

Adja csak a szerinte 4975 lélekszámhoz a szomszédos B.-Berinke, N.-Oroszi, Bánk és egyéb határos, de a megyei és viczinális utak összeköttetése folytán B.-Gyarmatra, tehát Tereskére, és nem Rétságra gravitáló községek lélekszámát és nem 4975, de legalább 14.000 lélekszámot fog kapni, tehát a járás lakosságának túlnyomó többségét, kiknek számára helyes, sőt egyedüli középpont Tereske.

Ezenkivül legfőbb argumentuma czikkező úrnak és kecsegtető ajánlata, hogy Rétságon van körorvos, gyógyszertár, pap, sőt állatorvos is; no, ez ugyan nem lehet valami csábító szegény állami hivatalnokokra, ha a külömben nélkülözhetlen, igen tanult és ügyes baromorvos clientúrája alá akarja kecsegtetni őket.

Ha körorvos, ha gyógyszertár van Rétságon az ott és oda föltétlenül szükséges, mert Rétság alant, posványos helyen feküdve, egészségtelen; holott mindezek Tereskén egészséges fekvésénél fogva, a hol a lengő, kellemes szelek minden káros, minden fertőző anyagot továbbitanak és igy immunissá teszik a helyet és a légkört, teljesen feleslegesek, azokra ott semmi szükség nincsen. Sőt Tereskének épen ezen egészséges és immunis fekvése argumentum a székhely idetételére; mert ezen egészséges helyen, egészségesek a hivatalnokok is, jó és vidám egészségben többet és jobban végeznek, mi által ismét a gyors igazságszolgáltatás, a jó közigazgatás mozditatik elő.

Hogy annyira hangsulyozva van e czikkben az orvos, gyógyszertár, pap, sőt állatorvos is, talán csak nem akarja az oda kerülendő államhivatalnokokat azonnal beteggé tenni, az ott lakó orvosok által agyongyógykezeltetni, az ott lévő gyógyszerész által agyongyógyszereltetni és nyomban az ott lakó pap által eltemettetni? Mert akkor czélja elérve nem lészen, mert hivatalnokok nélkül Rétságon kir. járásbiróság ismet nem képzelhető.

A mi azon állitását illeti, hogy azok, kik Tereske mellett kardoskodnak v. önzés és haszonhajtás v. bosszú által vannak eltelve: megjegyezzük, hogy ezen utóbbi mint esztelen rágalmat egyszerűen, de férfiasan visszautasitjuk; a mi az elsőket illeti, lekisebbitjük arra, hogy mi — nem tagadjuk — védjük a mi érdekeinket, a mi szerzett jogainkat, mi védjük véres verejtéken gyűjtött vagyonunkat, védjük a mit 10 éven át a közügynek áldoztunk, ezt tőlünk senki a világon rossz néven nem veheti, épen Rétság községe nem, mely 40, illetve 10 hosszú éven át mit sem tett a köz érdekében.

Védjük pedig mindezeket igaz úton, nyilvánosan hazai törvényeink korlátai között, szent és véren szerzett alkotmányunk adta jogainál fogva és épen ezeknél fogva menesztett Tereske községe deputátiókat több magas helyre, legutóbb a fő- és székvárosba az igazságügyi minister ő excellentiájához, és ha tisztelt főszolgabiránk sem volt rest, ha ő is felment s noha később érkezett az audientiára, most a tereskei deputátió, mégis hamarabb fogadtatott; hogy mi volt e nagy sietségnek czélja: v. az, hogy a tereskei deputátió ne fogadtassék, v. az, hogy mondja ki minister ur az áthelyezést, de bármelyik lett légyen is, egyiket sem érte el.

Mert mi legeslegelsőnek fogadtatva ő excellentiája által, nyilván, nyiltan és őszintén kijelentette: s egyelőre székhelyeket nem helyezünk át, később megfontoljuk a körülményeket, ahhoz képest határozunk.

Egyébként, mi sokkal jobban ismerjük szeretve tisztelt főszolgabiránkat és járásunk fejét, ki pártatlan igazságosságával, tapintatos eljárásával, férfias erélyével sokkal inkább szivén viseli járásunk fontosabb érdekeit és sokkal inkább el van foglalva az átvett uj hivatal kezdeteles nehézségeivel és sokkal járatosabb a magyar közjogés alkotmányismében, hogy sem ily haszontalan és czéltalan utat tegyen, a melynek semmi pozitiv eredménye nem volna, de nem is lehetne és igy azon állitólagos, sietve megtett főszolgabirói út, valószinűleg czikkiró elének phantasiájának koreszülöttje és a rétsági posványokban meg ki- és meghizlalt hirlapi kacsa; mert mi az audientiák alkalmával sehol sem pillantottuk meg szeretett főbiránkat.

Ami azután ama „helyes politikai tapintatot" és alapos körültekintő megállapodást illeti, mely szerint a vagyonosodásra imponáló községeket beczézzük, ellenben a szegény, elhagyott, vagyontalan és mostoha elbánásban részesült Szente, Debercsény, Kis-Ecset, A.- és F.-Szécsényke stb. elnyomjuk, a távoli és igy drágább igazságszolgáltatással és közigazgatással.

Nem tudjuk, tisztelt czikkiró úr: hol és honnét és melyik tudomány-egyetemen szerezte ezen politikai bölcseségét és ismereteit, mely szerint a vagyonosokat vagyonosabbakká, a szegényeket szegényebbekké kell tenni; de mi mindig az ellenkezőt hallottuk, a szegényebbeket, gyengébbeket kell fölemelni, istápolni a vagyonosabbakkal szemben és ezzel ismét egy fényesebbnél fényesebb, alapasabbnál alapasabb érvet hozott fel a t. czikkiró Tereske előnyére, Rétság hátrányára.

Ha tisztelt czikkiró ur ama szép hivatást érzi magában, hogy a Duna mentén úgy népességre, mint vagyonosodásra imponáló községeket elégedetté akarja tenni, azt csak akkor lészen képes megtenni, ha őket nem Rétsághoz, de természetes piaczukhoz Váczhoz kapcsolja, már pedig ez szeretett megyénk integritásával össze nem férhet, és igy figyelembe nem is jöhet.

Mi is várjuk az eseményeket és sajnáljuk a nagylelkű adományozókat, kik nem valami hálásokra pazarolták kegyeiket, mert ezek csak két-három év mulva érnek reá megköszönni azokat.

Mi is bizunk nemcsak befolyásosaink igazságszeretetében, de ugy juridikai, mint politikai alsóbb és felsőbb hatóságok bölcseségében, kik nem fogják megengedni azt, hogy Tereske tönkre menjen, ha elviszik a kir. járásbiróságot és nem itt összpontositják az állami, megyei és járási hivatalokat és tönkre teszik Rétságot, ha azokat odaviszik.

Nem hisszük, hogy legyen olyan döre kormányzat, a mely magánérdekek miatt két községet juttatna a vagyoni tönk szélére.

És épen azért mi is kivánjuk és hogy megmutassuk mennyire egyetértünk t. czikkiró úrral, mi is elfogadjuk, mi is aláirjuk:

„Adja Isten, hogy mindnyájunk óhaja teljesüljön és a járás, ezzel a megye és állam érdeke kielégitést nyerjen azzal, hogy Tereskén összpontosittassanak az állami, megyei és járási hivatalok."

A tereskei érdekeltek nevében és megbizásából:

Z. Gy.

---

simára csiszolt kövek nehezitik meg az utat a folyó partjára, hol ismét egy bájos kép tárul elénk. A teli hold beszűtőzi a folyó tükrét s lágy szinekben tünteti föl Mostar nevezetességét, az ősrégi török hidat. Érdekes mestermű ez a 16. századból; a törökök épittették olasz művészek által. Merész hajlású ív köti össze a két hidfőt, melyek közt a Narentának nyár közepén is 6—7 méter mély vize zuhog. A két hidfőn alacsony kupoláju kerek tornyok állanak, régente őrségek lakhelyeiül rendelvék. A hid felső része is ivének megfelelőleg menetelesen megy föl s lefelé. Legmagasabb pontja körülbelül 20 m.-nyire van a viz fölszinétől. A kormány betiltotta a herczegovinai gyerekek azon vakmerő pénzkereseti módját, hogy a hid e pontjáról, hol előbb egy nagy olajfa diszlett, tiz krajczárért a Narentába ugráljanak.

A hidról szépen áttekinthetni Mostar belső részét. A hid közelében itt-ott még látni a török időkből fönmaradt egyes falak romjait.

Már visszafelé indultunk, midőn az est néma csendjét szokatlan hangok szakitották meg. Oda figyeltünk . . . Allah il Allah . . . hangzott a minarettek tetejéről a mohamedán mélabús éneke, amint hittársait esti imára szólitja. Nemsokára egy moschea mellé értünk, mely előtt a jámbor mohamedánok egy része mosakodott, más része keletre fordúlva, állva vagy térdelve s homlokát a földhöz érintve, imádkozott.

Mostar azt a hatást keltette bennünk, hogy jellegére nézve messzebb van nyugattól, mint földrajzi fekvésére nézve.

Kibékülés.

Bolgárral a magyar harczolt akár hányszor
S megverte nem — egyszer őt jól, a mint dukált —
Hontmegye eltört a régi jó szokástól,
S Bolgárért a sikra mint egy-ember kiállt.

P. I.

Telefont a székvárosnak.

Hol az az idő, mikor az egyes vármormokról tüzi jelekkel közölték az emberek gondolataikat s jelezték az ellent.

A tengeren hajókázók sem a csillagok állásából jelölik többé az irányt: szóval az emberiség halad a feltalálások terén.

Nem régen még a katona gyalog vagy lóháton tette meg a mértföldek százait, hogy elérje az ellent, ma a gőz és villany korában néhány óra alatt egyesitve az ellenségre vetendő sereg.

Néhány évtizeddel ezelőtt csak levél által beszélhettek a távolba az emberek s most alig néhány óra leforgása alatt az amerikai milliomos nagybácsival társaloghat s kérheti anyagi támogatását a tavirón az európai szegény rokon, ha egyátalán ilyen kedves nagybácsija van.

Vagy hány porladó jeles elme vágyódnék ismét a siri csöndbe, ha megszólaltatnák előtte a fonográfot, s éppen az által talán egy kedves ősunokája csicsergő hangját?

Minden halad, óriási léptekkel halad...

A régi nehézkes hadiszerszámokat legyőzte a hátultöltő ágyú, a csatabárdokat, a kardot és buzogányt, de még a puskatestvéreit is a Mannlicher; a csillagokat a delejtű, a lovat, kocsit, gőzgépet a — villanyos; a postát, távirdát a — telefon.

Nincs többé délizsancs, nincs mértföldeket gyalogló küldöncz s a tavirda is maholnap a kopott holmik lomtárába kerül.

A Döberneiner-féle gyujtógépet még mint fögymnasiumi tanulók bámultuk s ma azzal a koppantó, az olajlámpa s holnap talán már a petroleumlámpa is a muzeumokba kerül, követvén őket csakhamar a gázlámpa is.

A villany leszorit mindent, helyesen, hogy uralkodjék ő is, hisz' joggal megérdemli — méltó reá.

A villany haszna ismeretes, csak most az a kérdés: miként használjuk fel.

Távirni vele már unalmas valami, hisz' itt a telefon.

Igen, a telefon, ennek a sokkal czélszerűbb távbeszélő készüléknek kell átengedni a tért.

Nagyobb városaink jobbára a székesfővárossal telefonnal vannak összekötve, a székesfehérvári vagy kecskeméti polgártársunknak s viszont a székesfővárosinak nem kell addig várakoznia, mig a jó távirászok lekopogják közleni valójukat, hanem oda állanak, vagy ha tetszik: ülnek a telefon-készülékhez s fesztelenül elmondhatják mondani valójukat.

S ez a helyes! Győzzön a jobb!

A vármegyék székhelyeinek s a nagyobb városoknak okvetlen össze kell kötve lenni a székesfővárossal nem távíró, hanem igenis távbeszélő által.

Ennek hordereje kiszámithatatlan, de kényelmesebb s nem is drágább.

Igy egy nagyobb esemény előestéjén veszély — mondjuk hadüzenet — alkalmával, mig a távíró meghozza a sokfelé viendő hírt, addig egy ütközet is lefolyhatott, mig a telefonon, ott a fő-, illetőleg alispáni irodákban azonnal nyerhetnek tudomást.

A kereskedő míg a távirdába jut, s míg ott táviratára kerül a sor a feladásnál, míg ismét a leadás megtörténik s ugyanily módon a válasz — nem órák, de napok is telhetnek, addig szobájában a telefon-készülékhez ül, megadja a jelt, összekötik sodronyát a kérdezettel s folyhatik a beszélgetés.

A telefon tehát különösen e két szempontból megbecsülhetetlen s hiszem, hogy vármegyénk székvárosa nem sokára, de a millennium a okvetlen a székesfővárossal telefon által lesz összekötve, a már lomtárba való telegráf helyett.

A távirdai oszlopok megvannak, s ha a távirda is megmarad, úgy csak a sodronyokat kell szaporitani s a telefon-gépeket beszerezni, mi telemes költségbe éppen nem kerül s ezzel a czélszerüség és hasznosság elérésével haladunk is a korral.

Wagner István.

A Nógrádi Lapok irányáról. A „Nógrádi Lapok és Honti Hiradó" czimlapján oda van bigygyesztve, hogy „politikai hetilap".

Hogy mily irányt képvisel, azt az olvasó alig tudja kiböngészni.

Bőrebb magyarázatba ezuttal nem óhajtok bocsátkozni, (De okvetlenül kérjük. Szerk.) csak azt akarom megjegyezni, hogy a mult alkalomkor a „Hazánk" czimü budapesti napilap lett per longum et latum kidicsérve, pedig úgy vagyok meggyőződve, hogy e lapnak politikai irányával a Nógrádi Lapok olvasó közönségének legalább kilencztizedrésze nincs egy véleményen.

A legutóbb az „Egyetértés" lett kidicsérve, de sehol sem találtam a „Nemzet"-et, sem a „Pesti Hirlap"-ot méltatva, pedig mondhatom, hogy e két lap egy cseppet sem rosszabb, ha csak nem sokkal jobb, az előbb emlitett két lapnál.

Ha a „Hazánk" és az „Egyetértés" az eulógiumokat megfizetik, akkor eme dicséretek a hirdetések rovatába tartoznak s a hirdetési dijakat a naplókban elszámolva kell látnunk, ha pedig magán-passzió, ott van a nyilttér.

Hát már most legyen az ember okos. Miféle irány akar ez lenni? A „Hazánk" politikai jellege ultramontan, az „Egyetértés" függetlenségi és e mellett a szabadelvü irány hive.

Ha igy vacillálunk t. szerkesztőség, előfizetőinket szaporitani nem fogjuk.

Még csak pár szót. Ha egy nagyobb közebéd vagy magánebéd adatik, annak leirása a lap hasábjain talán tuláságos helyet foglal el; mert ott meg vagyon irva, hogy a leves után mily bort szolgált a frakkba vagy liberiába bujt ganymed, milyet izeltek a pecsenye után és igy tovább, le van irva a menu, még az is megvan gyakran emlitve, hogy az ebéd franczia vagy magyar zamatú volt-e? Következnek azután a tósztok, fel van sorolva ki mit mondott — oly élethiven, hogy még az is, aki nem volt ott, egyszeri átolvasás után még a czigányzene hangjait is hallani véli.

De nem úgy történik ez a közügyek méltatásánál! És miért? Nem tudom, nem is értem.

Most például tárgyaltatott az aszód—b.-gyarmat—szécsény—losonczi vasut ügye Balassa-Gyarmat képviselőtestületében.

Meg vagyok győződve, hogy ezen ügy a lap olvasóinak összességét felette érdekelte. Várták, lesték, kereské — mi történik ez ügyben?

Nem óhajtom én a bizalmas jellegü tárgyalások publicálását, de ugy tudom, hogy a képviselőtestületi közgyülések nyilvánosak, meghallgathatja bárki; de az a vidéki ember Szakalból, Szécsényből, Mohoráról, Berczelből nem szaladhat be, hogy érdeklődését documentálja, hogy kiváncsiságát kielégitse, de azért tartunk hirlapot, hogy abból tudjuk meg a mit óhajtunk, azért tartjuk a helyi lapot, hogy épen a mi belügyeinkről értesüljünk kellőleg.

És mit látunk? Épen ezen dolgokra van a legszükebb tér szabva. Egy jár rövid megjegyzés és punktum.

Ez uraim nem méltányos beosztása a lapnak!

Tért kell engedni a közebédek leirásának! de tért *kell* engedni a közügyek tárgyalásának is."

Egy régi előfizető.

---

* Egy régi előfizetőtől (aki tényleg fizet!) vettük ezt a kedves husvéti czikket. Miután annyi őszinteség- és jóakarattal párosult egyenesszivüség nyilatkozik meg benne, minden vacillálás nélkül közöljük azt. De meg fogja engedni a régi előfizető úr, hogy a remélhető uj előfizetők végett is bizonyos megjegyzéseket kocsráztassunk a komoly lecskére. Hogy lapunk mily politikai irányt képviesel, azt leginkább azzal bizonyithatnók, hogy a régi előfizető úr is sokszor irogat bele. Már pedig a tisztelt régi előfizető urnál kormánypártibb embert képzelni sem tudunk. Lapunk minden felmerült politikai kérdésben a szabadelvü kormánypárt felfogása és hazafias intentiója szerint foglalt állást, és ezentúl is igy fog eljárni. De miután egy vidéki lapnak elsősorban a helyi dolgokkal kell foglalkozni, — természetesnek találhatja a régi előfizető úr, hogy magas politikát egy vidéki hetilapban nagyon sokszor üzni nem lehet, de nem is szükséges, mert hisz a fővárosi politikai nagy napilapok az unalomig agyonpolitizálják az embert. De ha tálál a régi előfizető úr bármely országos vagy helyi érdekü dolgot, melyhez lapunkban nem a szabadelvüségnek határozott programuja szerint szólottunk volna, úgy azt sziveskedjék nekünk feltárni.

Erre persze azt fogja mondani a régi előfizető úr, hogy ott a „Hazánk", — ott az „Egyetértés", mi köze ahhoz a Nógrádi Lapoknak? mit dicséri az ultramontán, a függetlenségi lapot? Hát ebbe volna valami kis igazság; de itt azt kell figyelembe venni, hogy ezek anonczczikkek, melyekkel a fővárosi lapok minden ivdéki lapot elárasztanak — tiszteletpéldány fejében és megvalva őszintén, (hiszen a publikummal sokkal őszintébben lehet beszélni, mint egyes emberekkel) a szegény vidéki lapok nem fizethetnek elő készpénzzel a fővárosi nagy lapokra, tehát ilyen módon jutnak azokhoz, hogy minden fertályesztendőben a „hirek" vagy pláne az „irodalom" rovatában kell közzétenni az e fajta anonczokat, vagy néha — fájdalom — egész novellákat. (Azt is beláthatja a régi előfizető úr, hogy egy kormánypárti lap ellenzéki lapok nélkül nem existálhat.) A jóizü olvasó egyet mosolyog az ilyen anonczokra és . . . nem fizet elő. Pinthogy azonban azt a biztositást vettük, hogy az ellenzéki és ultramontán lapok egész a Herkópterig meg lesznek rendelve a szerkesztőség számára, nagy örömünkre megtehettük a nyomában azt az intézkedést, hogy a kiadóhivatalnak, aki ezt a dolgot intézi ezentul semmiféle fővárosi lap reclamját kiadni nem szabad, csakis honorált hirdetményi alakban.

Losoncz, 1895. április 12-én.

(Losonczi hirek.)

— *Kellemes látogatónk* volt ma egy hete. Ugyanis városunk egykori lakosa, a losonczi járás volt főszolgabirója, Nógrádmegye árvaszékének ezidőszerinti elnöke Pongrácz György úr szerencséltette városunkat látogatásával. Ez alkalommal több barátja házánál is megfordult; mivel ezek között egy-két ev. vallásü is volt, e miatt az itteni Láng-párti vezérek megriadtak, félvén, hogy talán az lett volna czélja kellemes vendégünk látogatásának, mintha az itteni Laszkáry-párt hiveit akarná az egyháztanácsbeliek leszavazására birni. De nem ez volt idejövetelének czélja. E tárgyban úgy nyilatkozott, hogy a Laszkáry-pártnak nincs szüksége egyes egyházak megnyerésére. Tartsa szerencséjének a ki e párton lehet, mert e párt eddig 117 biztos szavazatból áll, ezzel szemben a Láng-párt ezidőszerint 16 egyházat számlál, a tót nemzetiségi papok egyházai pedig egyátalán senkire sem szavaznak.

— *Armin-nap estéje* volt tegnap egy hete, a mikor Wohl Herman többeket meghít a „Vigadó" termeibe s nevenapja alkalmából gazdagon megvendégelte azokat. Volt toaszt meg toaszt a hires pezsgőnek megfelelő.

— *Temetkezési egyesületünk* szintén e napokban tartotta évi közgyülését. Czélja ennek, hogy a tagok halála esetére a temetési költségekre a családnak 40 frtot biztositson. A befizetés 1 frt 20 krnyi részletekben történik évenként. Ha valaki a 40 frtot befizette, azontúl fizetési kötelezettsége megszünik. A tagok száma: 864.

— *A csolnakázó egylet* is megkezdte működését. A jégpálya ugyanis most csolnakázháró tóvá változott, melyen a mult vasárnap a katonai vonós zene hanginál megnyilt a sportnak ezen neme is. Csolnakázók és nézők nagy számmal voltak jelen.

— *Gyászlobogó long* a r. kath. templomunkon. Nem Kossuth halálának évfordulóját jelzi, aki a népszabadság kivivója volt s a kinek, mint ilyennek r. k. egyházunk a mult évben adósa maradt a megérdemlet kegyelettel; zászlója most Schopper püspök halálát jelzi, kinek legutóbbi ténye a néppárt megalkotására szóló felhivás volt.

— *Városi közgyülés* a mult szerdán tartatott meg. Egész csendesen vette kezdetét, egy fél óra letelte után azonban viharossá változott, a menyiben a kaszinó volt épületének alakitása jutván szőnyegre, az épitészeti felügyelő bizottság egyik tagja Kujnis Gyula tanácsnok felszólalván, szóbelileg lemondott Illés Károly társa nevében is e bizalmi állásról. Lemondását azzal indokolta, hogy ezt a miatt teszi, mivel a polgármester a városi épitkezéseket a nyilvánosság kizárásával idegen vállalkozóknak juttatta s most az épitkezés folyama alatt a szerződés ellenére a vállalkozónak fogja pártját a felügyelő bizottsággal szemben. A polgármester eléggé higgadtan; de azért erélyes hangon válaszolt, előadva, hogy ő a tanács és a közgyülés határozata nélkül semmit sem tett; a mi történt, ezeknek jóváhagyásával ment végbe. Ami pedig azt illeti, mintha ő a vállalkozót dédelgetné, e támadást is visszautasitani kénytelen; mivel ő a szerződés értelmében jár el. Ha a felügyelő bizottság tagjai a szerződés némely helyeit máskép értelmezik, ennek módja nem a lemondás; de a szerződés értelmezésének egy bizottság elé leendő terjesztése. Felhirja azért a gyülést, megnyugszik e egy ilyen bizottság kiküldetésében. Ez inditványt a közgyülés elfogadta s ezzel a vihar véget ért. Ezentul csendes mederben folyt ismét a tárgyalás egyszerü, folyamatban lévő dolgok felett.

Szécsény, 1895. április 11.

Tekintetes szerkesztő ur!

Azon biztos tudat, hogy b. lapja a sértett igazság megvételmezésére mindenkor és mindenkinek nyitva áll, bátorit fel ujonan szivességéhez fordulni e sorok közlése végett.

r. t. ur a k.-sági és szalmatercsi himlőhir gyártója pardon: közlöje multkori önigazolásom czéljából irt közleményemre b. lapja 14. számában erősen támadólag válaszol. Első sorban ugyan tek. szerkesztő urra apprehendál, miért nem csillagozta meg közlésem kiinduló pontját, az az miért nem tette erre azon megjegyzést, hogy r. t. ur

---

Ily felvilágositás után abban a reméneyben élünk, hogy a régi előfizető úr ezekből az anoncokból nagy politikai kérdest nem fog csinálni.

Ami a köz- és magánebédeket illeti, azt a régi előfizető úr sem tagadhatja, hogy biz azok nagyon jók, és tudjuk, nem vennék rossz néven, ha azoknak nemcsak a fehér asztalnál, de a lapban is nagyobb helyet lehetne szoritani. De édes Istenünk! honnan meriti a régi előfizető úr az az inyencz-vádat, hogy mi menükkel töltjük meg a lapot. Hét hónappal ezelőtt közöltük a b.-gyarmati udvari ebédnek néhány soros étlapját, félévvel ezelőtt a losonczi városháza felszentelési ünnepélye alkalmával rendezett diszebéd menüjét, a mult számban a losonczi asztaltársaság tréfás étrendjét. Ezeken kivül nem is emlékszünk semmiféle menükre, mert hisz egy pár rossz bankett kivételével valamire való ebéd évek óta nem is volt.

Az, hogy mily terjedelemben közöltessék valamely gyülésnek leirása, legtöbbnyire a lap kereteitől függ. Annyit azonban ünérzetesen mondhatunk, hogy lapunk a vármegyei közgyüléseket oly részletes leirással hozza, hogy jogcal mondhatta egy vármegyei bizottsági tag „minek menjen a közgyülésre, majd megolvassa a Nógrádi Lapokat".

Igaz, és ezt talán legelőre kellett volna tennünk, hogy B.-Gyarmat képviselőtestületének április hó 2-án az aszód—b.-gyarmat—losonczi vasutügyben tartott közgyüléséről szóló referádánk nem oly hosszú, mint azt egy-két üri ember óhajtotta volna; azt azonban magunk legjobban sajnáljuk, mert hisz örültünk volna, ha a vármegyei határozat mellett oly két szép és magyas beszédet, mint a milyet Vannay Ignácz ur és még egy másik ur mondtak el, egész terjedelemben közzétehettünk volna.

A lapnak szük tere azonban a legtöbbször oda korlátozta a szerkesztőséget, hogy a városi gyülésekről nem lehet beszámolásokat hozni.

E lapok szerkesztőjének határozott kivánsága az volt, hogy a lap megnagyobbittassék, s miután ez az óhajtás a részvénytársaság által kilátásba helyeztetett, — résznünkről semmi szellemi munkát és fáradságot nem fogunk kimélni, hogy a közönség minden közérdekü ügyben ezentul részletesebb tudósitást nyerhessen. Egyébként — a régi előfizető úr nevében is bocsánatot kérünk, hogy ily házi dolgok elmondásával a t. közönséget untatni kényszeritve voltunk. Szerk.

hirében himlójárványt nem emlitett. Megengedem, hogy úgy nevezte meg valódi nevén, hanem csak azt irta: K.-Ságon és Szalmatercsen a himlőzés veszedelmes módon kezd terjedni stb.

Csirés, csavarás nélkül ez alatt már járványt kell érteni. Már pedig ha r. t. ur a lapos és authenticus forrásból meritette volna informatióját, felteszem róla, nem alarmirozza himlójárvány remével a vármegyét és egynémely a betegség félelmétől különben is örökké zaklatott kedelyét, akkor, módon két hó alatt egy K.-Ságon 900—1000 lakossal biró községben összesen 9 himlőzési eset fordult elő. Szalmatercsen pedig egy a pletykanyelvek utján keletkezett himlóhirt kétszeri megjelenésem után határozottan megczáfoltam. Másod sorban a felsőbb hatósági rendeleteket és §-okat ostorozza r. t. ur, mint a melyek az orvosi tudományt béklyókba verik és tőle — igy mondja maró gunynyal — szórványosan az egész falu elpusztulhat, ha a § járványt nem dictál. No már bocsánat! Oly kitünő törvény- és §. ismerőtől, mint a milyennek szerencsém van r. t. urat ismerni, a közegészségügyi törvényekben ily tájékozatlanságot annál kevésbbé tételeztem volna fel, tudván azt, hogy évekig egy nagyközség élén állott. Hiszen közégészségügyi törvényeinknek ezen az a hibája, hogy sokat kivánnak, a mi a gyakorlati életben népünknek részben szegénysége, részben tudatlansága miatt ki nem vihető.

De ugyanazon a hygienia és bacteriologia szempontjából kiinduló óvintézkedéseket rendeli el drákói szigorral akár szórványos akár járványos jellegü a fellépett fertőző kór. Ez utóbbinál legfeljebb az iskolákat kell még bezárni. Mily általános óvintézkedéseket gondol tehát r. t. ur? Csaknem a középkorban elég eredménytelennek bizonyult katona cordonok felállitását? Szük keretben kell itt mozognom, különben kifejteném r. t. urnak közegészségügyünk nagy hiányait, a melyek közül tehát csak egyet akarok kiemelni, és ez azon apathicus közönösség, melylyel — tisztelet a kivételeknek — a közegészségügy nemcsak a nép alsó rétegeiben, hanem a felsőbb és magasabb szinben is a közigazgatást intéző törvényhatóságok részéről is, találkozik. Részletekbe bocsátkoznom itt nem lehet.

Végre befejezésül vissza kell még utasitanom r. t. urnak azon kissé leplezett insinuatióját, mintha mi orvosok hivatásunknál fogva örülnénk a betegségeknek. Tessék elhinni, hogy csepp oka sincs különösen hivatalos állásban levő orvosnak fertőző betegségek fellépésének örülni, mert mi nem adhatunk ám be holmi expensnotákat veszélyes és fáradságos szolgálatunkért. Dijtalanul és egészségem koczkáztatásával kellett szibériai hidegben s mily utakban két hónapon át hetenként a Gergéken és K.-Ságon fellépett himlő elleni óvintézkedések megtétele végett, uraznom. Ez különben semmi érdem, hanem kötelesség, melynek mindannyiunk megfelelünk.

Már hosszura nyult levelemet zárva, maradok mély tisztelettel, alázatos szolgája:

Dr. Bayer, k.-sági körorvos."

Hirek és különfélék.

T. előfizetőink, olvasóink és munkatársainknak boldog húsvéti ünnepeket kivánunk!

Személyi hirek. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk április 9-én d.-e. 11 órakor jött a székvárosba, hol másnap a közigazgatási bizottsági ülést tartá meg. Innen április 12-én reggeli 8 órakor utazott vissza Szirákra. A közigazgatási bizottsági tagok közül csupán Balás Antal, Beniczky Árpád, Laszkáry Gyula és Szontagh Pál urakhoz volt szerencsénk.

Gróf Buttler János arczképe. Megyeszerte némi idegességet idézett elő a vármegye bizottsági utolsó közgyülésén egy interpellátió alakjában felmerült s akkor lapunk által is referált az a kérdés, hogy a Ludovika-Akademia legnagyobb alapitójának gróf Buttler Jánosnak arczképe miért lett eltávolitva eddigi érdemes helyéről, a székház diszteremből? Legutóbb vezérczikket szentel a „Losonczi és Vidéke" e kérdésnek, kivánva, hogy a főispánok arczképeire való tekintet nélkül vissza kell azt helyezni a nagy terembe. Mi azt hisszük, hogy kegyelet hiánya nem forgott fel e kép elhelyezésének kérdésénél senki részéről, s itt inkább csak aestheticai szempontokból indultak ki a tervezők. Mert a kisebb méretü arczképek a nagyobbak mellett inkább vesztenek, s például esetleg kitüntetőbb lehet a kis teremben a fűhely, semmint a nagy terem karzata alatti hely. Egyéb iránt, mert bizonyára kivétel nélkül mindannyian — tehát azok is, kiknek családjai nem élveztek a gróf Buttler-alapitvány anyagi és erkölcsi előnyeit, hálásan emlékezünk meg e nevezetes nagy hazafiról, óhajtjuk, hogy arczképe helyének kérdése közmegelégedésre, nyilvános ülésben döntessék el.

Gróf Buttler — báró Buttler! Az utóbbi napokban ugy a „Nógrádi Lapok és Honti Hiradó", valamint a „Losonczi és Vidéke" a Buttler névvel, melyet vármegyénkben ez idő szerint is illő tisztelettel veszünk ajkainkra, czikkekben foglalkozott, de igen tévesen, az ország nagy alapitványtevőjet Buttler Jánost „következetesen bárónak titulálja holott Buttler János valóságos gróf volt. Hiszen minden évben olvassuk a közgyülési meghivókban, hogy a vármegye növendékeket fog ujnatani a gróf Buttler-féle alapitványra a Ludovica-academiába. Ez a hirlapiró urak figyelmét elkerülni látszik. Nem aristokratikus rangkórságból emlitem fel ezt, de helyre kell igazitanom a hibát, nehogy mi nógrádvármegyenek, kik gróf Buttler János jótékonyságának gyümölcseit élvezzük, tudatlansággal vagy felületességgel vádoltassunk. A fentemlitett czikkek érdemehez nem óhajtok hozzászólani, csak annyit jegyzek meg, hogy a vármegyénkben élő báró Buttler-család

---

* Azon biztos reményben, hogy a himlő, akár sporadikusan akár járványszerűleg lépett legyen fel, már teljesen megszünt, ezt a vitát, melynek felülvizsgálata különben is a felsőbb egészségügyi hatósághoz tartozik, befejezettnek jelentjük ki. Szerk.

ivadékai gróf Buttler Jánossal távoli rokonságban álltak s az a kegyelet, melylyel a néhai gróf iránt viseltetnek, nem csupán az atyafiságban leli indokát, hanem egy nézetem szerint sokkal szebb, sokkal tiszteletre méltóbb érzés vezérli a jelenleg megyénkben élő báró Buttlereket akkor, midőn kegyeletük adóját óhajtják gróf Buttler iránt leróni.

Dr. Szontagh Antal főispáni titkárunknak lapunk januáriusi számaiban megjelent s a sziráki régészeti leletekről irt közlései a tudományos világban igen nagy érdeklődést keltettek. Ezeket a közleseket az „Archeologiai Értesitő" is szépen méltatta. Hogy az érdeklődés mily nagy, azt azon tény igazolja, hogy több jeles hazai régészünk fordul hozzánk azon lappéldányok végett, a melyekben tehetséges fiatal barátunk tudományos czikkei megjelentek.

Komjáthy Jenö emléke. Szécsény városa Ruszinkó Antal derék városbiró kezdeményezése és fáradozása folytán a kegyeletnek igen szép tanujelét adta azáltal, hogy Komjáthy Jenőnek, a korán elhunyt irónak és Szécsény város szülöttjének siremlékére 72 frt 50 krt gyűjtött egybe. A kegyeletes czélra adakoztak: Dr. Pulszky Ágost 10 frt, Ruszinkó Antal, Szécsényi kaszinó, Velics-Haynald Teréz, Bölöny Imre, Velics Antal, dr. Velics Lajos 5—5 frt, Baross Árpád, Vancsó Béla, Pintér Sándor, Tersztyánszky István, Gottstagh Lajos, Krivácsy Antal, Pokorny 2—2 frt, Popovics János, Horthy, dr. Marer József, Platthy János, Kotrba Nándor, Schlesinger Jakab, Strauss Miklós, Szerémy Béla, Deutsch Adolf, dr. Kardos Sándor, Hoffmann Ignácz, Löwy R. Gyula, Simonides János, Foglár Géza, Bayer Sándor, Árva Ferencz, dr. Bajer, Steger 1—1 frt, Kálmán Sándor 50 kr.

Báró Roszner Ervinnek, Mármarosmegye jeles főispánjának életnagyságu arczképét rendelte meg Szobonya Mihály festőművésznél a szomszéd Hontmegye. Mihelyt a kép elkészül, ünnepséggel fogják azt leleplezni a vármegyeház nagy termében.

Küldöttség a főispánnál. Mult szerdán d. e. 11 órakor tisztelgett a főispán ur őmlgánál Balassagyarmat város képviselőtestülete, hogy az április 2-diki közgyűlés határozata értelmében az aszód—b.-gyarmati vasutra vonatkozólag kikérje őmlgának támogatását a lapunk mult számában már ismertetett irányban. A küldöttségben, melyet a képv. testület elnöke Reményi Károly városbiró vezetett, számszerint tizenheten vettek részt, azon tagok, kik a törvényhatóság vonatkozó határozata ellen a felebbezést és előterjesztést megszavazták. A városbiró hivatkozva a képv. testület közgy. jegyzőkönyvében s az irásban már szintén beadott felebbezésben részletezett indokokra, a város közönsége nevében kérte a főispán úr őmlgát, hogy a város terhei leszállitása végett a kormánynál kegyesen közbenjárni, a város kérelmét támogatni sziveskedjék. A főispán úr a nyilt előterjesztésre hasonló nyiltsággal, szivélyes hangon adá tudtára a küldöttségnek, hogy ő lévén elnöke azon törvényhatósági közgyűlésnek, melynek határozata ellen most a közs. képviselőtestület felebbezést adott be, s egyébként is angazsálva lévén e vasuti ügyben, igen természetes, hogy Balassagyarmat város iránti úgy a multban, mint jelenleg is érzett legjobb indulata daczára a hozzá intézett kérésnek nem tehet eleget. Hisri különben, hogy a vállalt nagy kötelezettség daczára Balassagyarmat a tervezett vasut által csak nyerni fog. Őméltósága kijelentései után szólottak még Balás József, Weisz Dávid és Farkas Ferencz képv. test. tagok, igyekezvén kitüntetni a képviselőtestület felebbező részének intentióit, valamint azt is, hogy Balassagyarmat közönsége fellépésével legkevésbé sem kiván a tervezett aszód—balassagyarmat—losonczi vasut kiépitése elé akadályokat gördíteni, s 45,000 frtig kész örömmel járul annak létesitéséhez. A küldöttség olybenyomással távozott a főispán urtól, hogy ügye egy vagy más formában a magas kormány által a mérvadó körök támogatása mellett sikerre fog vezetni. Ez óhaj- és szellemtől vezérelve, a felebbezést ellenző párt több tagja, — mint halljuk — ujabb képv. testületi rendkivüli közgyűlés egybehivásán fáradoz; reméljük, hogy a kiegyenlités létrejön.

Főispáni kinevezés Rudnay Béla Hontvármegye főispánja Szlávy Pál végzett joghallgatót közigazgatási gyakornokká nevezte ki. (Szlávy Pál a főrendiház elnökének és koronaőrünknek Szlávy Józsefnek unokaöccse.)

Laszkáry Gyulára. mint a dunáninneni ev. egyházkerület felügyelőjére a b.-gyarmati egyház márcz. 7-én szavazott, egyhangúlag és lelkesedéssel. Ugyancsak reá szavaztak a már közlötteken kivül a szentpéteri és alsó-esztergályi egyházak is. Luczin- és Sámsonházáról vettük a következő értesitést: A luczini és sámsonházi ág. ev. egyházak f. évi április hó 7-én a dunáninneni kerület felügyelői állásának betöltése tekintetében szavazatukat daczára minden «öszinte szó»-nak csufolt nevtelen rágalomnak, egyhangúlag vármegyénk érdemes fiára Laszkóry Gyulára adták.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyi miniszter Koczka Gyula borosjenői kir. járásbirósági díjnokot a sziráki kir. jbirósághoz irnokká nevezte ki.

A balassa-gyarmati uj szinkör. Maholnap beköszönt a nyári szinház-évad is, s a mi ősdi szinkörünk még mindig romokban hever, az ujnak felépitése pedig nem tudjuk, hol késik az éji homályban. Pár hét előtt, midőn gróf Forgách Antal ur, mint a b.-gyarmati működvelő társulat elnöke, felhivást intézett az ivtartókhoz, akik mult összel egy uj szinkör épitésére pénzbeli aláirásokat voltak szivesek gyűjteni, hogy iveiket beküldjék, azt hittük, hogy most már gyors tempóban az ige testté fog válni; de ismét csend állott be, s csak annyit tudunk, hogy e czimen aránylag szép összegek folytak be a vármegyei pénztárba. S mert városunk emberemlékezet óta még egyetlen egy évben sem nélkülözte Thália papjainak, — a hazafiságot és nemzetiséget is szolgálni hivatalott működését, nem szeretnénk el lenni az idén sem anélkül, és nem szeretnénk valamely vendéglő, vagy más közház szűk termében szorongni annak elérése végett. A megyeház diszterme nem reflectálhatunk; mert eltekintve mellékhelyiségeitől, oly nagy költséggel lett e terem restaurálva, hogy professzionátus szinielőadásokat ott tartani megengedhetlennek véljük. Legjobban szeretnők, ha a város állana az uj szinkör épitési ügyének élére, mert első sorban is városi intézménynek kell azt tekintenünk, s meg vagyunk győződve, hogy ily kezdeményezést tőlünk, lehetőleg a székhelyen és közel vidéken levő többi tényező, intelligens férfiak is készséggel fognának támogatni. De gyorsan kell cselekednünk, hogy esetleg junius elején az eddiginél jobb beosztásu uj szinkör már rendelkezésre álljon!

Dr. Megyery István lapunk jeles munkatársának eddig megjelent munkái kiadóhivatalunkban az alábbi árakon megrendelhetők. I. Lord Byron. Életrajz, tanulmány. Ára 60 kr. II. Versaillesi kertek. Eredeti párisi kerti illustrácziókkal. Ára 50 kr. III. Versek és Tárczaczikkek. Ára 60 kr. IV. Jogtudományból: A magyar királyi ügyészségek. Ára 40 kr.

Gyászistenitisztelet. Dessewffy Ottóért a mult vasárnap tartottak Szabolcsvármegye Hugyaj községében istenitiszteletet, melyen Farbaky József és Bartholomaeidesz János, nyiregyházai lelkész főesperesek végezték az egyházi szertartást, élénk szinekkel rajzolva a megboldogultnak az egyházi és nevelésügyi téren szerzett nagy érdemeit. Az istenitiszteleten megjelenteket Csanády Adorján vendégszerető házánál megvendégelte, mely alkalommal a hugyaji templom kijavitásának költségeire 50 frt jött össze.

Halálozás. Algőver Lajosné szül. Sirisaky Ilona, Algőver Lajos vasuti alkalmazott 20 éves fiatal felesége Balassa-Gyarmaton április 7-én elhalálozott.

Báró Balassa István meghalt. Mint Alsó-Hrabóczról irják, ott április 8-án báró Balassa István főrendiházi tag meghalt. Az elhunyt báró 1845-ben Budapesten született. Tanulmányai végeztével visszavonult zemplénmegyei birtokaira, a hol a mezőgazdaságon kivül megyei közügyekkel és kulturális feladatokkal foglalkozott. Felesége született Péterffy Ilona. Báró Balassa czenzus alapján volt tagja a főrendiháznak. Néhány év előtt, midőn Kékkő várra, a Balassák egykor hatalmas fészke s a hozzátartozó birtokok eladók voltak, személyesen itt járt a most megboldogult báró, a vétel azonban nem sikerült. Temetése április 10-én a vidék előkelői és népének nagy részvéte mellett ment végbe A.-Hrabóczon.

Monumentális monografia. Több izben volt szerencsém megemlékezni a szomszéd Hontmegye Inám községében elvonultan élő, de annál szorgalmasabban iró barátunk *Sötér Kálmánról*, ki olykor-olykor lapunkat is megtisztelte czikkeivel. Ő az utolsó évtizedben nemcsak tanulmánya tárgyává tette a természet egyik legesodásabb, legremekebb teremtményét: a méhet, de három vastag kötetre terjedőleg meg is irta a rájuk vonatkozó összes tudnivalókat, ily czim alatt: «A méh és világa.» E mű első kötete számos illustrátióval, (ábrákkal) már sajtó alá lett adva Kolozsvárott az «Erdélyrészi méhészeti egyesület» kiadásában. Külföldön a hasonló művek megjelenését szintén csak Maecenások bőkezűsége teszi lehetővé; igy a báró Berlepsch (stb.) munkáját; de a Sötér műve mellett bátran mondhatjuk, az összes eddig megjelent közel ezer magyar nyelven és számos ezer más nyelven megjelent méhészeti munka eltörpül. Előre is üdvözöljük tehát a geniális nagy irót s a kiadó társulatot.

Hontmegye a millenniumra. Hontvármegye április 4-én tartott közgyűlése — mint levelezőnk jelenti — határozatilag kimondta, hogy az ezredéves ünnepre elkészitteti a megyeház nagy terme számára a vármegyét legközelebbről érdekló valamelyik történelmi festménynek egy másolatát, megiratja a vármegye monografiáját és a megye területén nagy népünnepet rendez. A millenniumra kiadandó Zollner-féle Emlékkönyv támogatására 400 forintot szavaztak meg.

Equitatio. Komárom-várából kiindulva 13 tüzérfőtiszt érkezett e hó 11-én délután B.-Gyarmatra. A lóháton beérkező délczeg tiszteket szivélyesen üdvözölte a polgárság: a helyhatóság pedig gondoskodott az ő kényelmes elszállásolásukról a Zichy- féle a Balassa-szállókban. Két napi itt időzés után, mely alatt a honvédtisztikar kartársilag gondoskodott a vendégek szórakoztatásáról, tegnap tovasietett az equitatio Rimaszombat felé, honnan azután még Kassáig lovagolnak.

Az idei nagypéntek. Ugy csillagászati, mint vallási szempontból az ez évi nagypéntek érdekes évfordulót képezett. Az idei nagypénteken ugyanis a nap körül keringő holygók, a melyek közé földünk is tartozik, azt az állást foglalták el, a melybe Krisztus keresztre feszitésének napján voltak. 1862. év óta ez évben először ismétlődött ez eset. Azért mondjuk, hogy 1862. év óta, mert a keresztény időszámitás Krisztus születésével és nem halálával kezdődik s igy az 1895 évből a Megváltó 33 évet 16 kell vonni. Nagypénteken, vagyis áprilishó 12-én reggel 4 óra 30 perczkor a hold keresztezte a Szűz pályáját és egy óra hosszat elfödte.

Ujonczok esküttétele. Balassagyarmaton az itteni kir. honvédzászlóaljhoz beosztott ujoncok virágvasárnapján tették le ünnepélyesen az esküt a róm. kath. templom előtti széles utczán, melyet ez alkalomból a kocsiközlekedés elől a rendőrség elzárt. Az esküt szövege magyar és tót nyelven lett felolvasva. A templomban az esküt fontosságáról nt. Klacsánszky József s.-lelkész hatásosan beszélt.

Az időjárás az egész nagy héten áthatóan meleg, verőfényes volt, csakis tegnapelőtt, holdtölte után harmadnapra borult el, s nem lehetetlen, hogy a „feltámadás" festői szép ünnepét csendes tavaszi permetezés fogja még intenzivebbé tenni. Az Ipolyáradat különben mindinkább visszatér medrébe, s legelőink és dús rétjeink kezdenek gyönyörű zöld szintölteni.

Millenniumi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A Magyar Nemzet Története" czimű tiz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) 1-ső kötet utolsó füzeteit, de már az első kötet önállóan, gyönyörű piros diszkötésben minden hazai könyvkereskedőnél kapható, akik pedig füzetekben szerezték meg a kötetet, a magyaros motivumokban diszlek-dö bekötési táblákat most már szintén megkaphatják. Az első kötet a 19., 20 és 21. füzetekkel nyer befejezést. Az előfizetők most már tájékozást nyerhetnek az első kötet után, hogy apró, mindenki által minden megerőltetés nélkül hetenkint teljesithető 30 krajczárnyi részletfizetések utján mily rendkivüli becses, nagyszabásu történelmi munka birtokába jutnak, melyben a legkimeritőbben, a legnagyobb alapossággal, remek nyelvezettel van megirva a magyar nemzet ezeréves multja. Minden más forrást egészen feleslegessé teszi ez a munka, mely a történelmi tudomány legujabb vivmányai nyomán készült, a legkiválóbb szakférfiak közreműködésével. Sőt minden egyes korszak megirására azok a jeles történetiróink vállalkoztak, a kiknek ez speciálitásukat képezi. Az első kötet ezen utolsó füzetei a herczegprimás lendületes bevezetését, „A Germán népvándorlás kezdetét", majd „A hunn uralmat", a „Germán uralmat" és az „Avőrok korszakát" tárgyalják. Ezekben a befejező füzetekben a szóban levő korszakra vonatkozólag egész sorozat szavegképek vannak közölve, a melyeknek legnagyobb része még ismeretlen a magyar olvasóközönség előtt. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal azon remek kötésre figyelmeztetni olvasóinkat, melyet az Athenaeum a Millenniumi Történethez a magyar stilü diszitések mesterével Hollós Károly tanárral készittetett; még pedig oly gazdag aranyozással, hogy a legmagasabb igényeket is kielégiti. Erről a kötésről, melynek előlapja egy Vágó Pál által megrajzolt ősmagyar lovas alakot ábrázol egy székely kapuba állitva, elmondhatjuk, hogy a diszt a tartossággal szerencsésen egyesiti. Az egész táblán mély préselések következtében a kopás teljesen ki van zárva, és nem mondunk sokat azzal, hogy e könyvet unokáink is sértetlen állapotban fogják forgathatni. A félbőr-tábla külön is kapható, ára 1 frt 40 kr. Az első kötet ára az emlitett remek diszkötében 8 frt.

Most a negyedév elején szolgálatot vélünk tenni, ha a «Képes Családi Lapok» czimű szépirodalmi és ismeretterjesztő, képekkel dusan illustrált lapot olvasóink szives figyelmébe ajánljuk. A «Képes Családi Lapok» kiváló elbeszélésein, rajzain és humoreszkjein, különösen jeles költeményein kivül egyszerre három regényt közöl. Még pedig a fölapon «Esti fény» czimű eredeti regényt Csöregh Gyulától, «Egy leány a vérpadon» czimű érdekfeszitő magyarositott regényt Mihályi Hugótól és végül a mellékleten «Eladó fiú» czimet viselő eredeti regényt Rudnyánszky Gyulától. Ezeken kivül Tolnai Lajos dr. «Sötét világ» czimű memoárját közli, mely széles körben nagy sensatiot kelt. A «Képes Családi Lapok» előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, egy negyed évre 1 frt 50 kr. Mutatványszámokkal folyvást szolgál a kiadóhivatal Budapest, Vadász-utcza 14. sz. a. saját házában.

Az Első Leánykiházasitási Egyesület mint szövetkezet vasárnap, márczius 31-én tartotta harminczkettedik rendes közgyűlését. Schwarcz Armin bankigazgató elnök a nagy számban látogatott közgyűlést megnyitván, konstatálja a közgyűlés, határozatképességét, amennyiben erre 122 tag megjelent, akik 1288 jutalékrészt képviselnek. A felolvasott igazgatósági jelentésből és az évi mérlegből kitetszik, hogy e folytonosan erősödő és hatalmas fellendülésben levő intézet a lefolyt 1894. évben igen figyelemreméltó eredményeket ért el. Kiemelendő, hogy 5071 jutalékrész többnyire a fiatalabb korosztályokból iratott be ujonnan. Az intézet vagyona 218,126 frt 49 krral szaporodott és tőkéje 1.045,635 forint 78 krajczárra rug. A dijtartalék 981,684 forint 78 krajczár és 154,175 forint 49 krajczárral emelkedett. Ezenkivül a nászjutalék felemelési tartaléknak, mely a tagok javára iratik és a nászjutalék nyereményeül szolgál, 31,975 forint 50 krajczár és a külön tartaléknak 12,790 forint 20 krajczár volt utalható. E tőkeállomány a teljesen tehermentes intézeti épületben, a fővárosi 25 milliós kölcsön-kötvényeiben, magyar korona járadékokban, továbbá takarékbetétekben és pénzkészletben van elhelyezve. Az 1894. évben nászjutalékok, feleslehányadok és halálesetek után történt visszatérítések fejében kifizetett 111.516 forint 16 krajczárnyi tekintélyes összeg ezen jótékonyságu nemzetgazdasági missziójának hivatottságáról legfényesebben tanuskodik. A felügyelő bizottság elnöke, dr. Alexander Bernát egyetemi tanár a megejtett vizsgálatról olvasta fel jelentését és a felügyelő bizottság nevében inditványozta a felmentvény megadását, ami egyhangulag elfogadtatott. Az igazgatóság inditványait ujabb osztályok életbeléptetése iránt, a matematikailag felülvizsgált táblázatokkal együtt helyeslőleg tudomásul vették és elfogadták. Vészi József szerkesztő, egyesületi tag, lélekemelő és meleg szavakban mond köszönetet és elismerést az igazgatóságnak, különösen Schwarcz Armin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak, továbbá jegyzőkönyvi köszönet szavazását inditványozza az összes igazgatási és hivatalnoki testületnek. Ezt az inditványt is, miután Eppinger Lázár és Eckstein Bernát elismerőleg nyilatkoztak, élénk éljenzéssel elfogadták. Végül a felügyelő bizottságba közfelkiáltással beválasztattak dr. Alexander Bernát, Simonyi Zsigmond, Leipniker Gyula, Weil Dávid J., Basch Lajos bankigazgató és Héger József bankigazgató.

Gazdászat.

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia tanári testületéből alkotott gazdasági tanácsadó bizottság szervezeti szabályai. A tanácsadó bizottság tagjai: Balás Árpád, kir. tanácsos, az akadémia igazgatója, a tanácsadó bizottság elnöke. Cselkó István r. tanár, mint az állattenyésztési szakok előadója. Hensch Árpád r. tanár, mint a jószágberendezés-, kezelés- és a becslésfan előadója. Suschka Rikárd intéző, mint a számviteltan előadója. A tanácsadó bizottság működési köre kiterjed: Sopron, Mosony, Győr, Komárom, Esztergom, Pozsony,

Nyitra, Trencsén, Bars, Hont, Nógrád, Turócz, Árva és Liptó vármegyék területére. 1. A tanácsadó bizottság hivatása Magyarország gazdaközönségének oly gazdasági ügyekben és kérdésekben tanácscsal szolgálni, amelyekben szakvéleményadásra más intézmények vagy hivatalok eddig szervezve nincsenek. 2. A szakvéleményadás vonatkozhat: gazdaságok berendezésére, gazdasági üzemtervek készítésére, vetésforgások megállapitására vagy módositására, eladó és bérbeadó birtokok értékbecslésére, haszonbéri szerződésekre, a gazdasági számvitel berendezésére, számadások felülvizsgálatára, állattenyésztési berendezésekre, az állatfajták megválasztására, állatbeszerzési forrásokra, tejgazdasági berendezésekre, a takarmányozásra vonatkozó különböző kérdések stb. Ellenben nem tartoznak a tanácsadó bizottság elé: chemiai vizsgálatokra, növények termelésére, magvak vizsgálatára, növényi betegségekre, állati ellenségekre, gazdasági gépekre, állati betegségekre, talajjavitásokra, kertészeti és szőlészeti ügyekre vonatkozó kérdések, minthogy ezek elintézésére külön állomások és hivatalok máris a gazdaközönség rendelkezésére állanak. Szintúgy nem tartoznak a tanácsadó bizottság elé azon peres ügyek, melyekben a biróságok vagy hatóságok az akadémia egyik vagy másik szaktanárát szakértői működésére felkérik. 3. A tanácsadó bizottság szakvéleményét az országnak bármely lakója veheti igénybe; minthogy azonban hasonló tanácsadó bizottságok a gazdasági tanintézetekben * is szervezvék, megkeresőnek érdekében áll, különösen helyszini szemléletet igénylő ügyekben, a hozzá legközelebb eső gazd. tanintézet tanácsadó bizottságához fordulni. 4. Aki a tanácsadó bizottság véleményét és működését igénybe venni óhajtja, ez iránt a gazd. akadémia igazgatóságához fordul, beadványában részletesen előadja kivánatát, s amennyiben az ügy elintézése helyszini vizsgálatot tesz szükségessé, megjelöli a megszemlélés óhajtott idejét, valamint az utazás módozatait. 5. Ha a folyamodó valamely szaktanárt névleg megjelöl, akkor az küldetik ki, ellenkezőleg a tanácsadó bizottság bizza meg egy tagját a a kiküldetéssel. 6. Megkereső beadványát a tanácsadó bizottság tárgyalván, értesiti a megkereső félt, hogy óhajtása egyáltalán teljesithető-e; igenlő esetben tudatja vele a kiküldendő szakerő nevét s a kiszállás idejét, ha pedig a véleményadás külön kiszállás nélkül is megtörténhet, az illető félnek az irásbelileg adatik meg. 7. Minden ilyen irásba foglalt tanács vagy vélemény, ugyszintén a kiküldöttek által készitett leirások egy erre szolgáló jegyzőkönyvbe egész terjedelmükben bevezettetnek s a kiadmányoknak a jegyzőkönyvvel való megegyező voltát a bizottság elnöke hitelesiti. 8. A kiküldött tag által elkészitett munkálatot az elnök a megkeresőhöz juttatja s értesiti egyúttal őt a kiszállásból és a szakmunkálatból származott költségekről, melyeket a megkereső fél tartozik viselni. 9. Ezen költségekre nézve megjegyeztetik, hogy a kiküldött tag csak az őt állami szolgálatban megillető utiköltségeit és napidijait számithatja fel; utinaplóját a ministerium előbb érvényesitteti; a kocsifuvart a meghivó fél tartozik teljesiteni. 10. A ministerium által megállapitott utiköltségeket és napidijakat a megkereső fél tartozik az értesités vétele után 8 nap alatt a szakbizottság elnökének beszolgáltatni. 11. Az irásban adott tanácsok és vélemények, valamint az esetleges tervezések, rajzok vagy költségvetések készitését a bizottsági elnök előterjesztésére az ezen czélra rendelkezésére álló hitel keretén belül a földmivelésügyi m. kir. ministerium dijazza. A szervezeti szabályok a nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. minister urnak 1893. évi október hó 31-én 44.715/IV. 10. szám alatt kelt leiratában jóváhagyattak.

Szerkesztői üzenet.

Nézza. L. A. urnak. Ha a kérdezett ügyben valami mozgalom keletkezni fog, készséggel érintjük.

* Névszerint a debreczeni, kassai, keszthelyi és a kolozsmonostori gazd. tanintézeten.

Felelős szerkesztő: **Horváth Danó.**
Főmunkatárs: **Reményi Károly.**

„Ne vásárolljunk kovácsnál szenet!" Ezt mondja egy régi közmondás.

Ugyanesen találó közmondást vonatkoztathatom és pedig jogosan az én telepemre is, amennyiben csakis egy oly nagyszabású, készpénzzel fizetett óriási árumennyiséggel felszerelt raktár képes üzletfeleinek azt az előnyt nyujtani, hogy vásárlásainál mindenkor jó eredményeket érhet el.

Gyönyörű minták magánvásárlóknak ingyen és bérmentve. Gazdagtartalmú mintakönyvek, milyenek még eddig sem léteztek szabók részére bérmentetlenül.

Szövetek öltönyökhöz.

Peruvien és Doeking a magas kl°rus számára. Előirás szerinti szövetek a cs. és kir. **hivatalnokok egyenruhához,** valamint hadastyánok, tűzoltók, tornászok, bérőltözetek **részére; kelmék feke- és játékasztalokra, kocsik** bevonásához.

A legnagyobb raktár stájer, karintiai, tirol stb. lodenekben uri és női **használatra eredeti gyári árakon és oly nagy választékban,** milyennel 200 versenyző sem képes rendelkezni.

A legnagyobb választék csakis finom és tartós nő kendőkben a legdivatosabb szinekben. Mosó szövetek, utazó plédek 4—14 frtig továbbá **szabó-kellékek** (mint ujjbélések, gombok, tük. czérnák, stb.)

Méltányos árú, becsületes, tartós, tiszta gyapjú kelmeárúkat és nem olcsó rongyokat, melyek a szabók keresetét csonkitják, ajánl:

Stikarofsky János.

BRÜNN (osztr. Mannchester).

Legnagyobb gyári raktár kelmékben ½ millió frt értékben.

Szétküldés csakis utánvétellel.

ÓVÁS! Ügynökök és házalók rendesen „Stikarofsky árúja" czimkével ellátott szöveteket, kelméket konak nagy ár-nyilvánitgtlen árúbs. Ezen tisztazelkesel ezennel kijelentem a t. vásárlóknak, hogy én az előbb emlitettekre árúmat semminemű feltételek mellett el nem adom.

MENETREND

az (Esztergom-) Párkány-Nána—B.-Gyarmati vasutvonalon.

Érvényes 1895. évi május hó 1-ig.

V. v. 1—III.	V. v. 1—III.	Sz. v. 1—III.	Állomások		V. v. 1—III.	Sz. v. 1—III.	V. v. 1—III.
545	905	345	ind.	Párkány-Nána	érk.	800	1212	749
602	922	352	„	Köhid-Gyarmat	„	744	1155	732
617	937	407	„	Kéménd . .	„	731	1142	717
629	949	419	„	Bény . . .	„	720	1131	705
641	1001	431	érk.	Csata	ind.	707	1118	650
653	1009	437	ind.		érk.	652	1108	633
706	1022	450	„	Zalaba . . .	„	640	1055	622
725	1042	506	„	Ipoly-Pásztó .	„	624	1038	605
734	1052	515	„	Bél . . .	„	612	1022	550
751	1109	531	„	Szakálos . .	„	602	1011	538
808	1124	546	„	Visk . . .	„	543	952	516
840	1151	612	„	Ipolyság . .	„	522	931	455
903	1212	631	„	Drégely-Palánk	„	455	905	431
915	1224	643	„	Ipoly-Vecze .	„	443	850	418
934	1245	702	„	Dejtár . . .	„	427	831	402
958	109	726	érk.	B.-Gyarmat	ind.	400	810	335

Megjegyzés: Az esti 5 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő a perczek alálhuzásával van megjelölve. — Bél és Ipoly-Vecze feltételes megállóhely.

Pályázati hirdetmény.

Az «Ipolysági Takarékpénztár» részvénytársaságnál ujonnan rendszeresitett

titkári állásra

ezennel pályázat hirdettetik. Évi javadalmazás 700 frt. Elméleti képesség gyanánt a kereskedelmi középiskola bevégzése kivántatik meg s az ügyviteli szabályok 5. §-a értelmében 1400 frt óvadék.

Továbbá megüresedés folytán egy

számgyakornoki állás

lenne betöltendő évi 400 frt fizetéssel: kereskedelmi iskolát végzettek előnyben részesülnek.

Pályázni kivánok felhivatnak, hogy ezen állások elnyerhetése iránti képesitésüket, biztositéki nyilatkozatukat, eddigi működésüket és erkölcsi előéletüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket

1895-ik évi május hó 1-ig

a részvénytársaság igazgatóságához annyival inkább adják be, mivel a később beérkezők figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott köteles állását azonnal elfoglalni.

Ipolyság, 1895. április hó 10-én.

Az «Ipolysági Takarékpénztár» igazgatósága.

129—1895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi kir. járásbiróság 1895. évi 13151. sz. végrése következtében dr. Bleuer Samu ügyvéd által képviselt Prdrinacz és Heisler czég javára Siffer József és Huszár Béla ellen 150 frt s járulékai erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 450 frtra becsült 2 ökör és 2 tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rétsági kir. járásbiróság 894. 1895. sz. végrése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi november hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 5 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Keszegen, alperesek lakásán leendő eszközlésére 1895. év april hó 19. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tereskén, 1895. évi április hó 5. napján.

Gráber Károly, kir. végrehajtó.

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, fellujtság, savanyu, felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szükülés.**

Hathatós gyogyszernek bizonyult **fejtájásnál,** a menynyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** ételekkel és italokkal, **giliszták, májbajok és hámorrhoidásnál.**

Emlitett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyogyszertára **Budapest,** Király utcza 12 sz.

A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készitő aláirásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom".

A Máriaczelli gyomorcseppek valodian kaphatók.

B.-Gyarmaton. Cservenyák Gy. és Kánitz Ö. gyógytárában. **Ipolyságon:** Berkó István gyógyszerésznél,

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok **Budapest** Váczi-körut 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánltatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, továbbá járgánycséplőgépek, tisztitó-rosták, konhalyszák, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA" 4 legjobb szerszámgépek, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyszemes acél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék gazdasági gépek

Részletes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Pianino-zongora

Lehmanntól,

legjobb karban 120 frtért eladó

Friss Károlynál

Kövesden, u. p. Nógrád-Berczel.

Kitűnő padlómáz

piha padlóra.

Linoleum padló-máz

3 szinárnyalatban

Eisenstädter testvérektől

Bécsben.

Használatra teljesen kész linoleum padló-zománcz, 1 kilos csinos és czélszerű dobozokban.

Linoleum padló-zománcz, egy óra alatt megszárad, pompás tényű, tükörsima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz, bárki által közvetlenül a a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz, használatra sokkal olcsóbb, mint az eddig ismert valamennyi padlófénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyárú-kereskedésben.

BIKSZÁDER

alkalisch-muriatisches

SAUERWASSER

BRÜSSEL 1888

BIKSZÁDI

égvényes konyhasós SAVANYUVIZ

BÉCS 1873 WIEN

Borral s gyümölcsszörpökkel vegyitve kellemes üditő italt szolgáltat.

BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ.

Szatmármegye keleti szélén, szelektől magas hegyek által védett erdei fensikon fekszik; Szinér-Váralja állomástól (szatmár—nagybányai vasut) 2, Técső állomástól (magy. északkeleti vasut) 4 óra járásnyira.

Égvényes konyhasós vize kitünő hatásunak a következő kórnemeknél bizonyult be: **Idült tüdőhurut, tüdőlégdag** és a kezdődő **gümőkórnál** idült **gyomorhurutnál** a naponkénti hányingert, fejfájásokat, fejszédüléseket szünteti, az egész vérkeringést jótékonyan emeli s igy az emésztést és a **jó étvágyat teljesen helyre hozza.** Az epe-elválasztást a májban sietteti, az epeelválasztó utakat jó karban tartja; ugyancsak oldó hatásánál fogva az egész bélcsatornát tisztán tartja. Ez oknál fogva kitünő az **aranyér, sárgaság, máj- és léphdaganat ellen.**

Bikszádi gyógyforrások

ásványvizeinek kútkezelősége.

Ajánlja e vidéken még nem ismert, az alföldön már legnagyobb kelendőségnek örvendő, az ásványvizek között legkellemesebb ízü s kitünő gyógyhatású savanyú vizet.

Főraktárak:

B.-Gyarmaton: **Villm Gyula,** Szécsényben: **Popovics János,** Losonczon: **Bulyi János,** Füleken: **Büchler Pál,** S.-Tarjánban: **Mandl Gábor** uraknál.

CURORT BIKSZÁD

an der östlichen Grenze des Szatmárer Comitates, auf einer waldigen, vor Winden durch hohe Gebirge geschützten Hochebene gelegen; von Szinér-Váralja (Szatmár-Nagybányaer Bahn) 2, von Técső (Ung. Nordostbahn) 4 Stunden entfernt.

Die alkalisch-muriatische Heilquelle Bikszád ist von ausgezeichneter Wirkung bei: **chronischen Lungencatarrh, Emphysem** und beginnender **Tuberculose.** Das Wasser stillt bei **chron. Magencatarrh** den häufigen Brechreiz, Kopfschmerz und Schwindel, ist von wolthätigem Einfluss auf die allgemeine Blutcirculation und fördert somit den Appetit und die Verdauung, und trägt in Folge seiner lösenden Wirkung zur Reinhaltung der Gallenwege und des gesammten Verdauungskanels bei. Daher unübertrefflich bei **Hemorrheiden** (goldene Ader), **Gelbsucht,** sowie bei **Leber-** und **Milzanschwellung.**

HUMMER MIHÁLY

fűszer- és csemegeárúkereskedésében

B.-GYARMAT, Kossuth-tér.

Kaphatók:

UJDONSÁG!

Klaksbrunn-féle ezüst-fehérnemű-fény. 1 csomag használati utasitással 20 kr.

Klaksbrunn ezüst-fehérneműfény felülmulja az összes eddig feltalált fehérnemű-fényesitőket. Az ország összes mosó és tisztitó intézetei, kizárólag ezen ezüst-fehérnemű-fényt használják legkivált inggalérok és kézelők, függönyök stb. mivel ezzel a fényesités igen egyszerű és oly tükörfényt ád a fehérneműnek, mely fényt más fényesitővel elérni teljesen lehetetlen.

Itt kapható ezenkivül Klaksbrunn-féle mosópor is, mely a ruhára semmi tekintetben sem ártalmas. 1 csomag használati utasitással ellátva csak 12 kr.

Ezen mosóporral sok időt, szappant és munkát lehet megtakaritani.

HUSVÉTRA!

Vegyészeti tojás-festékek különféle szinekben.

Kitünő hengermalmi liszt, boszniai szilva és szilva-iz, erdélyi dió, czukor, kávé, rizs, mazsola, mandola, kitünő sajtok, conserv-halak, nagyszombati sódar, pecsenye- és asztali fehér és piros borok, spanyol gyógyborok, tokaji, czuba, világosi és franczia cognacok stb. szakmámba vágó árukat igen jutányos áron gyors és pontos kiszolgálat mellett.

Minden hétfőn friss szegedi tormás virsli.

STAHEL és LENNER Budapest,

trieur- és lemezlyukasztó gyár. Gyár: Katona József-utcza 8. sz., a Margit-híd és nyugati pályaudvar közt.

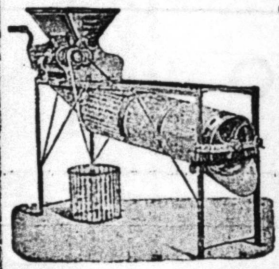

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségü:

Trieurök a konkoly és bükkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztitó és **osztályozó-trieurök** az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-trieurök.

Szabadalmazott trieurök és **osztályozó gépek** minden gabonafaj tisztitására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerü trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakitását.

Malom-trieurhengerek vagy burkolatai, **lyukasztott vagy hasitott lemezek** tetszés szerinti ányagban ipari vagy gazdasági czélokra. Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Bérbeadó.

Tulajdonomat képező, Szanda határában fekvő 700 hold birtoktest bérbeadó. Vállalkozni óhajtók közvetlenül hozzám szíveskedjenek fordulni.

Freytag Hugó, b.-gyarmati lakos.

Tanúló felvétetik!

A „B.-gyarmati könyvnyomda r.-társaság", könyvnyomdájában 1—2 gymnásiumi, vagy polgári osztályt végzett ifjú tanulóul felvétetik.

Haszonbérbeadó rét.

Kóvárott (Hontvármegye) egy db 28 magyar hold területü Körtvélyes nevü, legjobb minőségü rét, hosszabb időre azonnal haszonbérbe adó, esetleg örök áron is eladó. — Haszonbérbe, illetve venni szándékozók a föltételek iránt a tulajdonosnő **Pongrácz-Vajda Máriánál Bátorfaluban** értekezhetnek.

Legbiztosabban ölő szer poloskák, halhák, konyhafergek, molyok és a háziállatok paraziták ellen stb. stb.

A „ZACHERLIN"

a legbiztosabban hat! Öl. pusztit, mint semminemü más egyéb szer mindennemü rovarokat és ezért van az egész világon annyira elterjedve és használatba véve. Ismertető jele: lepecsételt üveg és a név: „Zacherl."

ELÁRUSITÓ HELYEK:

B.-Gyarmaton: Bayer Károly, Benkó József, Cservenyák György, Ebenführer Lajos, Felsenburg Tivadar, Hummer Mihály, Kanitz Ödön, Szommer Károly, Villm Gyula, Winter Armin; Ipolyságon: Dombó Károly, Trautwein Dániel; Salgó-Tarjánban: Roth Béla, Friedmann József, Grossberger Miksa, Grossmann Ignácz, Holéczy Udaszlav, Korek Dániel, Mafernik József, Mahál Gábor, Okolicsányi Lajos, Schleicher Pál, Stieglitz Jakab uraknál.

„MAGYARORSZÁG" teljesen független politikai napilap „MAGYARORSZÁG"

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **HOLLÓ LAJOS dr.,** orsz. képv.

Lapunk reggel az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósitásaival **az összes lapokat megelőzi.**

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyülés tárgyalásait kimeritő alakban, az napi összes kül- és belföldi eseményeket, kimeritő tőzsdei tudósitásokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe száll **minden korrupczióval** és közéletüket minden visszaélésétől megtisztitani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s igy álláspontját nyiltan és egyenesen mondhatja ki, bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a **közönség** részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s igy mint a nyilvánosság és a **közérdek** organuma **folytonosan fejlődve és megerősödve** áll jövőben is **a közönség szolgálatára.**

A „Magyarország" előfizetési ára:

Egészévre	14 frt — kr.
Félévre	7 » — »
Negyedévre	3 » 50 »
Egy hónapra	1 » 20 »

Szerkesztőség: VIII. ker., Fhg Sándor-utcza 2. sz.

Kiadóhivatal: IV. ker., Rostély-utcza 2. sz.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Fő herczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bánya- és hámortárulatok, építkezési vállalatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészben oldhatók, száraz, porlott állapotban, 40 különféle színmintában kilónként 16 krtól fellebb szállíttatnak és a festékszínek tisztasági illetőleg teljesen hasonló az olajmázolókhoz — Minta-lapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

Cs. és kir. kizár. szabadalm. Aranyérmekkel kitüntetve.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. TŰZ-, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSITÁSI ÜZLET.

KIADÁSOK. *Harminczhetedik évi zárszámla 1894 január 1-től december 31-ig.*

	forint	kr.	forint	kr.
I. Tűzbiztositás.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonása után	1.749,908	17		
Függőben maradt károk tartaléka	115,197	51		
Szerzési költségek a viszontbiztositott rész nélkül bevétel levonásával	251,067	28		
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	122,451	53		
Postabérek	48,948	27		
A lakosztások kőhasznu czélokra 2.940 frt 73 kr. tartalék levonása után	419	27		
A tűzbiztositási üzletet terhelő igazgatási költségek	468,799	12		
Behajthatlan követelések leirása	7,422	73		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonása után és minden megterhelés nélkül	2.000,000	—	4.763,706	89
II. Szállitmánybiztositás.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonásával	41,869	85		
Függőben maradt károk tartaléka	15,686	78		
Szerzési költségek	3,308	44		
A szállitmány biztositási üzletet terhelő igazgatási költségek	14,640	20		
A következő évnek díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonásával	20,000	—	95,505	27
III. Jégbiztositás.				
Viszontbiztositások és törlések	218,629	62		
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonásával	2.116,928	02		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztositások utáni bevételek levonása után	202,963	24		
Behajthatlan követelések leirása	1,026	58	1.539,548	07
1894. évi nyeremény			927,100	26
			7.324,880	49

BEVÉTELEK.

	forint	kr.	forint	kr.
I. Tűzbiztositás				
Az 1893. évről áthozott készpénz díjtartalék a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül	1.900,000	—		
416.747,302 frt 88 kr. nyári kötött biztositások után, valamint a folyó évben lejárt díjrészletekből befolyt díjak	5.424,300	97		
levonva: törlesztett díjak	522,055	49		
viszontbiztositási díjak	863,007	84		
lejárt viszontbiztositási díjrészletek	1.134,321.34	2.522,384.67	2102,416	22
Az 1893. évben függőben maradt károk tartaléka			119,222	94
II. Szállitmánybiztositás.				
Az 1893. évről áthozott díjtartalék			18,415	93
22.219,514 frt 97 kr. nyári kötött biztositások után, díjak		182,349.08		
levonva: törlesztett díjak		17,878.85		
viszontbiztositási díjak 1893. 428.19		120,101.04	62,148	04
Az 1893. évben függőben maradt károk tartaléka			14,742	83
III. Jégbiztositás.				
77.881,516 frt 84 kr. nyári kötött biztositások utáni díjak			1.556,833	03
IV. Egyéb bevételek.				
Beváltott szelvények után, valamint egyéb befolyt kamatok és árfolyamnyereség adott értékpapirok és idegen pénznemek után			496,132	84
Társasági házak tiszta jövedelme			60,927	54
			7.324,880	49

VAGYON. *Mérlegszámla 1894 december 31-én.*

	forint	kr.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál	2.351,810	77
2.163,850 — M. kir. italmérési jog kártalanitási 4½% kötvények á 100·— = 2.163,850 frt — kr.		
480,000 — Pesti m. keresk. b. 4½% osztaloglév. á 100·— = 480.000 frt — kr.		
230,000 — M. jelzáloghitelb. 4½% osztaloglév. á 100 — = 230,000 frt — kr.		
200,000 — Egy. bp. főv. takrp. 4½% osztaloglév. á 100 — = 200,000 frt — kr.		
11.894 drb Magy.-francia biztositó r.-t. részv. á 100 = 1.189,400 frt — kr.		
1059 drb Bécsi biztositó társ. részvények . . á 255.— = 270,045 frt — kr.		
16.800 Pesti Lloyd társ. kötvények . . . á 100.— = 16,800 frt — kr.		
A fenti értékpapirok után az év végéig esed. kamatok . 21,034 frt 21 kr.	4.571,129	21
Leszámitolt, visszleszámitolt és egyéb váltók	874 417	41
A társaság házai	1.210,000	—
Különféle adósok:		
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél	676,983	09
b) Maradványok idegen biztositó intézeteknél	407,089	88
Jégbiztositási osztály folyó számlán	230,319	54
Központi pénzkészlet	40,632	17
A következő években lejáró dijváltók és dijkötelezvények összege . . 14.540,739 frt 92 kr.		
	10,362,378	04

TEHER.

	forint	kr.
Részvényalaptőke: teljesen befizetett 2000 egész részvény á 1000 forint . . 2.000,000 frt — kr.		
Részvényalaptőke: teljesen befizetett 2000 fél részvény á 500 frt . . . . . 1.000,000 » — »	3.000,000	—
Társasági tartalékt. ke	3.000,000	—
Külön tartalék*)	280,000	—
Tűzbiztositási díjtartalék készpénzben a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül . . . . . 2 000,000 » — »		
Szállitmány biztositási díjtartalék készpénzben a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül . . . . 20.000 » — »	2 020,000	—
Tűzbiztositási függő károk tartaléka	115,197	51
Szállitmány biztositási függő károk tartaléka	15,686	78
Különféle hitelezők	327,812	96
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	2,179	—
Első magyar ált. biztositó-társaság Lévay-alap	80,979	39
Tisztviselők nyugdijalapja	509,279	91
Eletbiztositási osztály folyó számlán	84 142	23
1894. évi nyeremény	927.100	26
	10.362,378	04

*) A külön tartalék az 1894. nyereményből 500,000 frtra emelkedett.

II. ÉLETBIZTOSITÁSI OSZTÁLY.

KIADÁSOK. *Harminczkettedik évi zárszámla 1894 január 1-től december 31-ig.*

	forint	kr.	forint	kr.
Törlesztett kötvények dija	282,500	31		
Visszaváltott kötvényekért	317,768	70		
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	1.071,951	49		
Lejárt kházasitási tőkékért	823,245	68		
Kházasitási biztositásoknál halálesetkövetkezteben dijvisszatérités	105,023	54		
Függőben levő károk tartaléka	297,759	33		
Évjáradékokért	96,644	90		
Viszontbiztositási dijak	77,712	51		
Bélyegekért	75,173	61		
Irodabér, postadijak, nyomtatványok uti- és egyéb költségek	209,221	08		
Tiszti fizetések	79.489	66		
Jövedelmi adóért	7,143	02		
Orvosi dijakért	38,971	16		
Szerzési és dijbehajtási költségek	377,398	85		
Kisorsolt biztositások tartaléka	19,000	—		
Behajthatlan tartozások leirása	24,823	47	3.903,827	31
Dijtartalék az év végén			25.910,035	66
1894. évi nyeremény			183,437	40
			29 997,300	37

BEVÉTELEK.

	forint	kr.	forint	kr.
A mult évből áthozott dijtartalék			24.187,184	01
Befolyt dijak: ez évben kiállitott kötvények után	432,953	87		
az előbbi években kiállitott kötvények után	3.836,568	74		
a biztositott tőke emelésére forditott nyeremények	18,952	50	4.288,475	11
Mult évi függőben volt károk tartaléka			319,202	61
Illetékek			96,759	02
Kamatjövedelem			1.105,680	02
			29.997,300	37

VAGYON. *Mérlegszámla 1894 december 31-én*

	forint	kr.
Értékpapirok . . . . . 22.846,776 frt 83 kr. ugyanis:		
8.371,000 Kor. n. á. m. k. 6% os koronaj. 86 frt 25 krjával	1.656,003	75
268,000 frtnyi m. k. 4% os arany. 123 frt 70 kr.	354,754	—
6.800,300 frtnyi m. földhitelintézeti 6% zálogl. 98¼ frtjával	6.681,294	75
6.325,700 frtnyi magyar földhitelintézeti 4% os talajjavitási és szabályozási záloglevelek 96 frt 50 krjával . . .	6.104,300	50
712,000 frtnyi m. földhitelintézeti 4½% zálogl. 100 frtjával	712,000	—
17,000 frtnyi m. földhitelintézeti 5% os zálogl. 100 frtjával	17,000	—
252,000 frtnyi pesti m. keresk. bank 4½% os zálogl. 100 frt-val	252,000	—
68,000 frt pesti m. keresk. b. 4½% os közs. k.-köt. 100 frtjával	68,000	—
96,100 frtnyi pesti m. kereek. bank 5% os zálogl. 100 frtjával	96,100	—
106,000 frt kisbirt. orsz. földh.-int. 4½% os zálogl. 100 frt-val	106,000	—
6,000 frtnyi kisbirt. orsz. földh.-int. 5% os zálogl. 100 frtjával	6,000	—
102,000 frt kisbirt. orsz. földh.-int. 5½% os zálogl. 100 frt-val	102,000	—
148,000 frt m. orsz. közp. t.-pénzt. 4½% os zálogl. 100 frtjával	148,000	—
180,000 frtnyi e. bp. főv. t.-pénztár 4½% os zálogl. 100 frt.-val	180,000	—
30,000 frtnyi magy. jelzálog-hitelbank 6% os nyereménykölcsön kötvényei 128 frtjával	38,400	—
66,000 frtnyi m. jelz.-hitel-bank 4½% os zálogl. 100 frtjával	66,000	—
2.417,500 frtnyi fiposz főv. 4½% os kölcsönköt. 100 frtjával	2.317,500	—
1.709,500 frtnyi m. k. államv. osztsk öl. 4½% os köt. 100 frt-val	1.709,500	—
99,000 frtnyi m. k. kol. v. államk. 5% aranyköt. 125 frt-val	123,750	—
199,900 frtnyi m. k. 6% os földtehermen. kötv. 97½ frtjával	194,402	75
500,000 frtnyi m. k. italm. joghártal. 4½% os köt. 100 frtjával	500,000	—
Resztarcsek.-beszoval és piski-v.-hunyadi vasuti sln. köt.	1.267,400	00
33,500 frtnyi egyesitett államadósság 4% os papirjáradék (május—november lejár) 100 frtjával	33,500	—
402,734 Lire 60 c. olasz 5% os járadék és kamatai . . .	206,271	02
1894-ben esed. kamat. és elszám. pénzkiidemény . . .	268,803	98
Jelzálog-kölcsönök	818,749	95
Kötvény-kölcsönök	2.535,942	—
Viszontbiztositási kötvény kölcsönök	11,546	10
A központ tartozása folyó számlán	84,142	23
Vezér- és főügynökségek és mások tartozásai	628,226	26
	27.901,087	55

TEHER.

	forint	kr.
Dijtartalék . . . . . 26.486,065 12 levonva a biztositási dijtartalékot 576,029 46	25.910,035	66
Biztossági alap	245,931	44
Kházasitási tőkék nyereménye	506,850	84
Függőben lévő károk tartaléka	297,759	33
Dijlesszállitásokra vonatkozó nyeremények tartaléka	542	70
Előre fizetett dijak 1895—1897. évekre	3,028	51
Fel nem vett nyeremények 1893. évről	93	45
Kisorsolt biztositások tartaléka	19,000	—
Viszontbiztositó intézetek és mások követelései	34,408	02
1894. évi nyeremény	183,437	40
	27.201,087	55

Budapest, 1894. december hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Agoston József, aligazg., életbiztositási osztályfőnök. **Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Lévay Henrik, Ormody Vilmos, báró Schosberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor.** **Szende Károly**, a közp. könyv. főnöke.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készülteknek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőknek találtuk.

Budapest, 1894. márczius hó 17-én.

Kacsvinszky János, életbiztositási könyvivő.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Gróf Eatthyány Géza, Gloszy Samu, Jekelfalussy Lajos, László Zsigmond, Suttányi Istvánné.

Nyomatott a Kiadótulajdonos B. Gyarmati Könyvnyomda Részvénytársulat gőzsajtóján.